Jaargang 111. Vrijdag, 29 October 1852. No. 87.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente Groningen brengen bij deze ter algemeene kennis, dat door den RAAD dier Gemeente, bij besluit van den 25sten Augustus l.l., no. 2, is bepaald, dat de betrekking van **KLOKLUIDER** voor het ***WINSCHOTERVEER*** en de ***BIJVEEREN*** zal **ophouden met den 1sten November 1852**, en dat de **SCHUITEN** van die VEEREN van dien tijd af in deze zullen **afvaren** op de **bepaalde tijden** met den **laatsten Klokslag** van de **Klok** van **Martinitoren.**

GRONINGEN, 20 September 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente Groningen, — gelet op de aanschrijving van den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR dezer Provincie, gedagteekend den ... Augustus 1838, no. 32 *b*, ten einde in de laatste helft der maand October van ieder jaar aan de Ingezetenen te herinneren de BEPALINGEN van art. 27 en 42 der Wet van den 29sten Maart 1833, houdende UITSCHRIJVING der **BELASTING** op het **PERSONEEL**, — brengen de evengemelde artikelen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, met vermelding tevens, achter § 4 van art. 27, van de BIJVOEGING, vastgesteld bij art. 14 der Wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 15).

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 18den Oct. 1852.

Burgemeester en Wethouders,
De tijdelijke Voorzitter: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Belasting naar tijdsgelang.

Art. 27, § 1. Zoo wanneer een perceel, hetwelk op den 15den Mei niet in gebruik was, of ook een woonhuis, op hetzelfde tijdstip, enkel, en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26, § 2, bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop des dienstjaars betrokken, in gebruik genomen, of van mobilair voorzien wordt, zal de belasting, volgens de *vier eerste* grondslagen, naar de hier boven bepaalde regelen, deswege moeten worden voldaan, doch slechts naar gelang van dat gedeelte des dienstjaars, hetwelk op het tijdstip der ingebruikneming, betrekking of meubelering overig blijft.

§ 2. In geval de belastingschuldige, welke zoodanig perceel, als bij § 1 bedoeld, aanvaardt, in het dienstjaar bereids wegens een ander perceel was aangeslagen, en hij dit tot dien tijd toe door hem bewoonde perceel verlaat, met wegvoering van alle roerende goederen, hoe ook genaamd, en zonder achterlating van huisbewaarder of van andere personen in zijne dienst, zal het bedrag van den te zijnen name op het kohier gebragten aanslag, voor al de *vier* bedoelde grondslagen gezamenlijk, en in evenredigheid van het nog te verloopen tijdvak, worden afgetrokken van dat des, op den voet als boven, te doenen aanslags, zonder dat, indien deze aanslag minder bedraagt dan de vroegere, er eenige ontheffing zal kunnen worden gevorderd.

§ 3. De uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of aanschaffing van belastingsvoorwerpen der *vier* eerste grondslagen, na den 15den Mei, zal, behalve in de gevallen bij §§ 1 en 2 hierboven vermeld, geen grond geven tot eenen nieuwen of verhoogden aanslag in den loop des dienstjaars.

§ 4. Ter zake van zoodanige voorwerpen der *vijfde* of *zesde* grondslagen, als na den 15den Mei in dienst of gebruik genomen of aangeschaft worden, zal de belasting naar gelang van den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd, met dien verstande, dat geene verwisseling van dienstboden of paarden met andere, waarvoor geene hoogere regten verschuldigd zijn, op zich zelve, of het nogmaals aanslaan van denzelfden belastingschuldige zal kunnen aanleiding geven. *(Volgt de bijvoeging boven bedoeld): De landbouwers, bij art. 18, § 1, bedoeld, zullen, wegens het afwisselend gebruik hunner belastingvrije en belastingschuldige paarden, geene verhooging of vermeerdering van het regt verschuldigd zijn.*

§ 5. Het aanwenden tot belastbaar gebruik van zoodanige voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, als aanvankelijk tot onbelastbare einden aangelegd of gebezigd waren, zal met aanschaffing worden gelijk gesteld, zoo mede, wat aangaat de paarden, tot derzelver geheel verlies van het tweede viertal hunner melktanden, in den loop des jaars.

§ 6. Naar gelang de omstandigheden eens belastingschuldigen, in den loop des dienstjaars, met betrekking tot deszelfs voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, veranderen, zulks dat, volgens de tarieven van art. 17 en 21, de *opklimming* der belasting ten zijnen aanzien toepasselijk zoude worden, zal, ook wegens de dienstboden en paarden, aanvankelijk gehouden, die verhooging voor den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd.

Deze bepaling is mede van toepassing in betrekking tot de paarden, bij het opkomen van de omstandigheden, aan het einde van § 7 van art. 20 vermeld.

§ 7. Paarden, bij verschillende personen of gezinnen in gebruik, zullen, in geval die gelijktijdig voor een zelfde rijtuig worden gespannen, hem, die zulks doet of wel den eigenaar of gebruiker des rijtuigs, ter zake van het grooter getal paarden, hetwelk door hem alzoo mogt zijn gebezigd, dan waren aangegeven, mede aan de *opklimming* der belasting naar § 6 doen onderwerpen.

§ 8. Hooger belastbaar gebruik van dienst- en werkboden of paarden, aanvankelijk minder belastbaar, zal de verpligting tot eene evenredige verhooging der belasting voor den nog overigen tijd des dienstjaars ten gevolge hebben.

§ 9. De tijd, waarover de belasting loopt, zal, in betrekking tot al de grondslagen, worden berekend bij vierendeelen jaars op het dienstjaar overschietende, zonder dat een vierendeel jaars zal kunnen worden gesplitst, en zullen als vierendeelen jaars worden beschouwd de tijdvakken, aanvangende met primo Mei, primo Augustus, primo November en primo Februarij.

Aangiften, in den loop des dienstjaars te bewerkstelligen.

Art. 42. De zoodanige, welke, door eenige der omstandigheden, voorzien bij art. 27, in den loop des jaars, komen te vallen onder toepassing van het aldaar bepaalde, zullen, alvorens en naar gelang van het ontstaan dier omstandigheden, en op de boete, bij art. 35 en 39 vastgesteld, verpligt zijn tot het indienen van behoorlijke aangifte deswege, invoege als bij art. 30 voorgeschreven, zullende zij daarvoor een biljet ter invulling bij den ontvanger kunnen bekomen.

AANKONDIGING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen door deze ter kennis van het Publiek, dat door GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Groningen*, bij besluit van 14den dezer, no. 23 (*Provinciaal Blad* no. 145), is vastgesteld de **LIJST der GENEESMIDDELEN en WERKTUIGEN**, volgens de *Pharmacopoea Neerlandica of Nederlandsche Apotheek;* en voorts, dat gemelde **LIJST** van heden af voor de belanghebbenden ter visie is gelegd op de SECRETARIJ dezer Gemeente.

GRONINGEN, 28 October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornd.:
J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING.
Zaturdag den 30sten October 1852, des voormiddags te 11 uur.

De **KAMER** van **KOOPHANDEL** en **FABRIJKEN** te *Groningen* maakt bekend, dat bij haar zijn ontvangen:

1) Eene Missive van den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, dd. 6den October l.l., No. 7, geleidende AFSCHRIFT eener MISSIVE van ZIJNE EXCELLENTIE den MINISTER van BINNENLANDSCHE ZAKEN, dd. 29sten September l.l., No. 159 (6de Afd.), waarbij wordt gewezen op eene aankondiging in de *Staatscourant* van den 25sten September l.l., over de belangrijkheid van den **HANDEL** van ***SALONICA***, en waarbij als het gevoelen van den NEDERLANDSCHEN GEZANT te *Konstantinopel* wordt medegedeeld, dat verschillende artikelen van Nederlandsch Fabrikaat te *Salonica* zouden kunnen worden geplaatst en dat dit zou kunnen worden bevorderd door het oprigten van een klein DÉPÔT van **Monsters** te *Konstantinopel*, met bijvoeging van den prijs en de Voorwaarden van Verkoop.

2) Eene missive van den STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, d.d. 12den October l.l., no. 1, geleidende AFSCHRIFT eener MISSIVE van Zijne Excellentie den MINISTER van BINNENLANDSCHE ZAKEN, d.d. 7den October l.l., no. 210, 6de afd.), waarbij wordt medegedeeld:

Dat **GEZAGVOERDERS** van **SCHEPEN** somtijds in de **Havens** van het Koningrijk ***GRIEKENLAND*** PERSONEN als MATROZEN of REIZIGERS aan boord nemen, nopens wier zedelijkheid zij geene handen waarborg hebben en die meerendeels niet van de vereischte PAPIEREN tot hun vertrek zijn voorzien;

dat hierdoor een aantal Personen *Griekenland* verlaten, zonder dat zulks ter kennis van de Plaatselijke Besturen in dat Rijk komt, en dikwijls MISDADIGERS, VERDACHTEN of ANDEREN, die door de Politie worden opgespoord, van dit middel gebruik maken, om zich aan de regterlijke vervolging te onttrekken;

dat, ten gevolge van door de GRIEKSCHE REGERING gedane klagten, de NEDERLANDSCHE CONSUL in *Griekenland* uitgenoodigd is, de onder hem staande CONSULAIRE AGENTEN aan te schrijven, om voortaan op de ROLLEN der VAARTUIGEN, uit eene Grieksche Haven vertrekkende, **niemand** als **PASSAGIER** toe te laten, die niet van **behoorlijke** en door de bevoegde Politiebeambten **geviseerde Papieren** is voorzien, en evenmin iemand als **Matroos** aan te nemen, die niet een door het Havenbestuur afgegeven **bewijs** kan overleggen, dat hij bekwaam is, en dat zich niets tegen zijn vertrek uit *Griekenland* verzet;

dat eindelijk de NEDERLANDSCHE REEDERIJEN uitgenoodigd worden, aan de SCHEEPSBEVELHEBBERS met het bovenvermelde overeenstemmende instructiën te geven.

GRONINGEN, 20 October 1852.

De Kamer voornoemd:
Uit haren naam,
C. M. NAP, *Voorzitter.*
B. TELLEGEN, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

Blijkens de berigten van de Londensche beurs, in de *Times* van den 23sten dezer, was aldaar berigt ontvangen dat de bekrachtiging der door de Turksche bank aangegane geldleening den 9den dezer nog niet door den Sultan was verleend. Men had brieven uit Konstantinopel van evengemelde dagteekening, inhoudende (dat de Sultan, onder den invloed van Rusland en Oostenrijk, welke door de Sultane-moeder en de Mohammedaansche geestelijkheid ondersteund werd, toen nog volhardde in zijn besluit om de leening niet goed te keuren. Men hoopte echter dat de krachtige vertoogen van den Franschen gezant hem daartoe nog zouden doen overgaan, te meer daar, naar verzekerd werd, de vertegenwoordiger van Engeland bij de Porte van zijne regering last ontvangen had om den Franschen gezant daarin te ondersteunen.

De Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* berigt mede, op grond van tijdingen uit Konstantinopel van den 9den dezer, dat de Sultan de leening niet wilde goedkeuren, hetzij omdat de geestelijkheid eene zoodanige operatie als strijdig met de wet van *Mohammed* beschouwde, hetzij omdat de nog onder het bewind van *Reschid*-pacha vastgestelde voorwaarden der leening aan de geldschieters woekerwinst aanbieden, gelijk trouwens ook gebleken is door de gretigheid waarmede aandeelen in de leening te Parijs en te Londen genomen zijn.

(De Parijsche *Constitutionnel* heeft een' brief van den 10den October ontvangen, welke alle hoop ten dezen aanzien doet verdwijnen. Den vorigen dag namelijk, den 9den October, was te Konstantinopel een groote raad gehouden, waarin de ratificatie met algemeene stemmen was verworpen en besloten, om prins *Callimaki*, Turksch gezant te Parijs, terug te roepen, omdat hij zijne instructiën was te buiten gegaan.

Men twijfelde niet of de Sultan zoude de genoemde besluiten, welke overeenkomstig zijnen wil waren genomen, bekrachtigen. Tevens meldt men, dat de voornaamste hooge beambten van staat groote opofferingen hadden gedaan, ten einde de schatkist, welke zich door de verwerping der Parijsche leening in groote ongelegenheid bevindt, te komen. De Sultan is zelfs zoover gegaan, van al zijn zilverwerk aan te bieden om te laten smelten, welk aanbod echter geweigerd is. Er waren maatregelen genomen en nog andere zouden genomen worden, om de financiën, welke zich door dezen nieuwen triomf van de oud-Turksche partij in de grootste ongelegenheden bevinden, te redden. Men geloofde nu, dat er eene nieuwe definitieve wijziging van het kabinet zoude plaats hebben.)

ITALIE.

Het Parijsche *J. d. Débats* deelt het vonnis mede in de zaak van de familie *Madiai*, man en vrouw, gewezen door het hoogste geregtshof in het groothertogdom Toskane, en waarbij de man tot 4½ jaar gevangenisstraf met gedwongen arbeid en de vrouw tot 3¾ jaar gevangenisstraf veroordeeld worden, omdat zij, zoo luidt het vonnis, de Protestantsche godsdienst omhelsd en getracht hebben tot deze zelfde godsdienst anderen over te halen, door middelen als die van het schenken van Bijbels, door het beweren, dat de zoogenoemde Evangelische leer boven de Katholijke leer verheven was, enz. Men voegt er bij, dat de bijzonderheid van het trachten om proselyten te maken, volstandig door de beschuldigden is ontkend. Dit vonnis is in de 19de eeuw gewezen!

Het *J. d. Débats* voegt er nog bij, dat eene deputatie van Protestanten uit Frankrijk, Engeland, Zwitserland, de Nederlanden en Duitschland zich naar den groothertog heeft begeven, om ten behoeve van de familie *Madiai* tusschen beiden te komen.

— In het consistorie, op den 27sten September door den Paus gehouden, heeft deze nietig verklaard al de daden en wetten, welke door de regering van Nieuw-Grenada waren volbragt in strijd met de Katholijke leer.

DUITSCHLAND.

Uit Berlijn meldt men, dat de Koning den graaf *von Arnim Blumberg* met eene buitengewone zending, betrekkelijk de zaak der *Madiaïs*, naar Florence heeft gezonden.

— Er wordt verzekerd, dat er van de zijde der Bondsvergadering eerlang een besluit zal verschijnen, betreffende de Duitsche universiteiten.

— Wegens de vele ongelukken en verliezen, welke ten gevolge van de jongste orkanen op de kusten van noord-westelijk Europa hebben plaats gehad, zal in de eerste bijeenkomst der gevolmagtigden van de Oostenrijksch-Duitsche telegrafen-vereeniging het voorstel worden gedaan, om op het voorbeeld van Noord-Amerika gebruik te maken van de telegrafen, ter aankondiging van hevige stormen, die in deze of gene rigting mogten losbarsten.

— In de Nicolaikerk te Leipzig heeft de predikant een openlijke bedestond gehouden voor de instandhouding van het tolverbond.

— Men wil weten, dat het thans zeker is, dat de tegenwoordige gemalin van den Keurvorst van Hessen in Oostenrijk tot den Prinsenlijken stand verheven zal worden, met den titel van Prinses *van Rinteln.*

— Overal zijn de Duitsche vertalingen van *Victor Hugo's „Napoleon le Petit,"* even als het oorspronkelijke, in beslag genomen.

— Dezer dagen begaven zich 184 personen, waaronder meer dan de helft kinderen, uit eene gemeente in de nabijheid van Baden, naar Amerika, op kosten der gemeentekas.

— Het vindt opmerking, dat in Oostenrijk het grootste deel der jongelingen zich tegenwoordig aan de techniek en de meer praktische wetenschappen wijdt, als genie, bouw-, werktuig-, schei- en landhuishoudkunde, terwijl de regten en theologie minder beoefenaars vinden. De universiteit van Gratz bijv. telde in 1850 400 juristen, in 1851 slechts 280 en nu 100!

— De *Neue Pr. Ztg.* levert een bewijs op van den ijver, waarmede de kiezers hunnen staatsburgerlijken pligt thans willen vervullen. Men leest daarin de volgende aankondiging: „Daar het personeel van dit blad meent zijn kiespligten niet te mogen verzuimen, zal het waarschijnlijk niet mogelijk zijn op Maandag een nommer uit te geven."

[Bij de verkiezingen op den 26sten dezer te Berlijn hebben de conservativen de bovenhand behouden. Het grootste gedeelte hunner kandidaten is gekozen.]

— Men meldt uit Wezel, dat aldaar van goederhand berigt is ontvangen, dat de verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruissische grenzen, met inbegrip van den aanleg van eene vaste brug over den IJssel, voor een bedrag van *f* 1,200,000, zoo goed als aanbesteed is.

— De heer *de Pontin*, vice-ceremoniemeester van den Koning van Zweden, en als letterkundige zeer geacht, heeft op eene droevige wijze den dood gevonden. Na eene reis op het vasteland, keerde hij naar Zweden terug. Op het dek van het schip stonden boven zijne kajuit groote glazen potten met zoutzuur gevuld. Gedurende een stormachtigen nacht stieten twee dier potten tegen elkander en werden verbrijzeld. Het vocht drong door de openingen van het dek in de kajuit. De gas, welke dit zuur bevat, vulde de kajuit en was oorzaak van den dood des jongen kamerheers, die na een dag van vreeselijk lijden overleed.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 24 October.

De heer *James Lord*, president der Protestantsche associatie te Londen, heeft aan lord *Derby* in naam der genoemde vereeniging gevraagd, of het waar was, dat sir *H. Bulwer* als ambassadeur of minister bij het hof van Rome geaccrediteerd was, en of de kardinaal *Antonelli* den wensch had uitgedrukt, dat een nuncius van den Paus te Londen mogt worden geaccrediteerd. De secretaris van lord *Derby* heeft in naam van den eersten minister de eerste vraag ontkennend beantwoord; in antwoord op de tweede vraag heeft hij gezegd, dat het gouvernement zich niet tegenover partikuliere personen behoefde te verklaren over een onderhoud, dat tusschen sir *H. Bulwer* en eenig persoon, onverschillig wien, te Rome heeft plaats gehad.

— Uit den *Standard* blijkt, dat de doorluchtige persoon, die zich om vrijstelling der *Madiai's* tot den hertog van Toscane gerigt had, Prins Albert geweest is en dus het spoor van den Koning van Pruissen volgde. De *Morning Advertiser* was dus goed onderrigt, toen hij meldde, dat om de invrijheidstelling van de veroordeelden verzocht was door een doorluchtig persoon, doch het blad vergiste zich in de bijvoeging, dat eene weigering nu buiten bedenking was.

— De groote zaal van Chelsea College wordt ingerigt, om *Wellingtons* lijkkist vóór de begrafenis te ontvangen, welke kist aan het boveneinde der zaal, tegenover den grooten ingang voor het publiek, op een katafalk geplaatst zal worden. De wijze van inrigting dier zaal voor deze gelegenheid zal alles overtreffen, wat ooit ergens van dien aard gezien is. Grootendeels wordt zij met zwart laken bekleed en van afstand tot afstand met de vaandels behangen, door den hertog in verschillende veldslagen en gevechten veroverd. Meer dan honderd groote waskaarsen, op veertien voeten hooge verzilverde kandelabers geplaatst, zullen de sombere ruimte verlichten en ter wederzijde der zaal zullen de manschappen van het regement garde-grenadiers, welks chef de hertog was, geschaard staan.

De eigenaar van een huis, in eene straat, waar de lijkstoet van den hertog *van Wellington* moet passeren, heeft reeds 250 p. st. huur voor één dag van de bovenste verdieping van zijn huis geweigerd. Bij de St. Pauluskerk, waar de stoet zal ophouden, is er eene verdieping gehuurd voor 500 p. st., en men twijfelt er niet aan, of eenige verdiepingen in dezelfde wijk zullen 1000 p. st. opbrengen.

— Het kristallen paleis, dat te Sydenham als wintertuin wordt gebouwd en ingerigt, zal door twee reservoirs van water voorzien worden en het water zich bij wijze van cascade op de gewelven, onder welke men zal kunnen doorgaan, uitstorten. Uit twee bassins, ieder van 380 Engelsche voeten in doorsnede, zullen twee fonteinen, ieder met 180 stralen, springen, de voornaamste van welke stralen eene hoogte van 230 voeten bereiken moet. De heer *Paxton*, wien men de plannen voor dit gebouw dankt, belooft dat deze waterwerken de wereldberoemde fonteinen van Versailles zullen overtreffen.

— De *Times* heeft het tegenwoordig zeer druk met de misbruiken in de Engelsche staatskerk, vooral met de vereeniging van onderscheidene beneficiën en *sinecuren* in dezelfde hand. In een der laatste nommers verhaalt hij van eenen rev. *Richard Prettyman.* Deze werd in 1817 kapellaan in het Mere-gasthuis, verder kanunnik en voorzanger te Lincoln, en pastoor te Kilsby, alsmede te Walgrave. Van deze posten trok hij in 25 jaren *f* 1,260,000; in 1819 werd hij pastoor te Stoney met *f* 5232 en in 1825 pastoor te Wroughton met *f* 6840 jaarlijks inkomen; in het geheel heeft hij thans omtrent *f* 1,800,000 getrokken.

Daarvoor heeft hij tot in 1841 in het gasthuis niets te doen gehad. Wroughton is een *sinecure*, en als voorzanger te Lincoln heeft hij het koor te dirigeren en eens in het jaar te spreken.

Zijn broeder *George* werd in 1814 kanunnik en kanselier te Lincoln (circa *f* 26,400 jaarlijksch), en pastoor te Wnanthempstand (*f* 19,200); in 1817 pastoor te Chalfont (*f* 9648), in 1825 kanunnik te Winchester (*f* 7704); hij heeft alzoo tot dusverre *f* 2,280,000 genoten. Zoo hebben dus twee broeders dan te zamen reeds meer dan 4 millioen guldens getrokken. Maar het zijn ook zoons van den bisschop van Lincoln.

De *Times* maakt daarbij de volgende opmerking: „Wij kunnen het begrijpen, dat iemand geld vermaakt tot het doen van *missen* voor de rust zijner ziel en ter verdeeling aan de armen, maar het is ons onbegrijpelijk, hoe men het tot dat einde achtergelaten geld kan toevoegen aan lieden, die geene andere verdienste hebben, dan dat zij zonen zijn van eenen bisschop, die er voor bekend staat, dat hij van zijn ambt meer geld getrokken heeft, dan eenig ander van zijne hoogwaardige kollega's!" — „Het is helaas de gewone praktijk, — zegt hij verder, — dat bij dusdanige gemengde stichtingen van de opbrengst der grondbezittingen slechts zooveel geld aan de armen wordt uitgereikt, als de stichters hadden vastgesteld (het overige vervalt aan het beneficie), die som is natuurlijk onbeduidend, aangezien voor 5 à 600 jaren de waarde van het geld oneindig grooter was, terwijl de waarde der grondbezittingen, en alzoo de opbrengst der beneficiën onberekenbaar vermeerderd is, zonder dat men echter naar evenredigheid het aandeel der armen heeft vergroot!"

— De kosten van de drukloonen voor de beide Parlementshuizen bedragen jaarlijks gemiddeld 58,397 ponden

sterling en hebben ten jare 1850 de som van 70,000 ponden sterling overtroffen.

— Het Hollandsche schip genaamd *Prins Hendrik*, van Amsterdam, hetwelk, den 8sten dezer, met eene lading bloem en zout, benevens 60 emigranten, van Liverpool naar Port Philip, in Australië, vertrokken is, schijnt, des ochtends van den 19den, op de hoogte van kaap Finisterre, met de Russische bark *Ilma* in aanzeiling gekomen te zijn. Gemelde bark is dien ten gevolge, enkele uren later, gezonken; doch de eerstgenoemde bodem, ofschoon veel schade bekomen hebbende, heeft echter, na opneming van de bemanning van de *Ilma*, nog behouden Queenstown, in Ierland, bereikt.

— Het stoomschip *Hermann*, naar Bremen bestemd, is te Cowes aangekomen, na den 9den dezer van New-York vertrokken te zijn.

Het belangrijkste nieuws, dat de dagbladen behelzen, betreft het eiland Cuba. De overheden hebben den passagiers van het stoomschip *Crescent-City* verboden zich aan land te begeven; de post-pakketten mogten evenmin worden afgegeven, en alle gemeenschap met den wal was voor het vaartuig afgesneden. Het voorwendsel dezer weigering was, dat zich aan boord van genoemd stoomschip een geëmploijeerde, met name *Smith*, bevond, die de gewoonte had de Amerikaansche dagbladen zeer overdrevene berigten aangaande den stand van zaken op Cuba mede te deelen.

Te New-Orleans is eene vergadering gehouden, welke door 10,000 personen werd bijgewoond, waarin besloten is het gouvernement te verzoeken onverwijld voldoening te vragen voor deze beleediging der vlag der Unie aangedaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 October.

De luisterrijke voorstelling in den schouwburg op den 22sten dezer is het eenige *staatkundige* nieuws, dat er thans te melden valt.

De belangrijkste vraag bij gelegenheid van deze voorstelling was, of de Prins-Voorzitter van wege het bestuur van den schouwburg officiëel zou worden toegesproken en verwelkomd, en wie zich met die taak zou belasten. De bekende tooneelspeelster *Rachel* schijnt aanvankelijk bezwaren te hebben gemaakt, om den aanstaanden Keizer toe te spreken, en moet hebben aangevoerd, dat zij in de eerste dagen der republiek te dikwijls den Marseillaanschen marsch en andere stukken van dien aard openlijk had voorgedragen, dan dat zij thans een aanstaanden alleenheerscher kon gelukwenschen met zijne verheffing.

Ten laatste is men er in geslaagd, om de bezwaren dezer tooneelkunstenares op te heffen. Men zegt, dat men haar heeft gewezen op het voorbeeld, 'twelk door het volk zelf wordt gegeven; — op de geestelijkheid, die, na allerwege de vrijheidsboomen kerkelijk te hebben ingezegend, thans den man huldigt, welke diezelfde boomen heeft uitgeroeid; — op zoo vele staatslieden en hooggeplaatste personen, die vroeger zich als opregte republikeinen hebben doen kennen, en die zich thans aan de partij der Bonapartisten hebben aangesloten, en dat daarop mej. *Rachel* zich bereid heeft verklaard, om eenige dichtregelen voor te dragen ter eere van Prins *L. Napoleon*, die door den heer *A. Houssaye*, mede een gewezen ultra-republikein, voor deze gelegenheid waren vervaardigd.

— De dagbladen houden zich voortdurend bezig met de vraag: Zal Paus *Pius IX* naar Frankrijk komen om den nieuwen Keizer te kroonen? De meesten antwoorden hierop bevestigend, doch zijn het onderling zeer oneens over de plaats waar, en den tijd wanneer de plegtigheid geschieden zal. Sommigen noemen Parijs, anderen Nantes, weder anderen Lyon of Rheims, en wat het tijdstip der krooning betreft, velen stellen het in de aanstaande lente.

— De maire van Lisieux ontving dezer dagen van den prefekt van Calvados een model van eene petitie ten voordeele van de herstelling van het keizerrijk. De maire heeft niet beter weten te doen dan in het dagblad *le Pilote* bekend te maken, dat hij het model van den prefekt had ontvangen, en zijne medeburgers aangemaand, het stuk te komen teekenen. — De prefekt zou, zegt men, over deze naïveteit weinig gesticht wezen. Dat ware niet te verwonderen!

— Men ziet nog steeds belangrijke besluiten in den *Moniteur* te gemoet, vóór de eigenlijke afkondiging van het keizerrijk, zoo als o. a. betreffende de reductie van het leger en de financiële hervormingen, alsmede nopens eene conversie der 4½ pCts., de verlaging der wettige taks van den interest, de weder-invoering der amortisatie van de 3 pCts., enz.

— De royalisten zien in de aanstaande invoering van het keizerrijk ten minste dit voordeel, dat de geheele republiek vernietigd wordt. De *Union* maakt bij deze gelegenheid de volgende niet zeer vleijende opmerkingen voor de Franschen. „Hoe, — vraagt dit blad, — zijn wij wel eene natie van republikeinen? Zijn wij, met ijdelheid en egoïsmus behebt, wel in staat om de gelijkheid te verdragen? Wie wil de gelijkheid? Wie van ons wil zelfs de vrijheid? O neen, wij onderdrukken elkander veeleer bij elke gelegenheid en wij kunnen slechts, hoewel met een gevoel van weerzin, de slavernij verdragen."

— De notarissen van het arrondissement Avesnes hebben besloten, dat geene verkoopingen meer in herbergen, maar alleen in de gemeentehuizen gehouden zullen worden.

— Een schoolonderwijzer in de omstreken van Metz gaf onlangs aan zijne leerlingen, als eene oefening in den briefstijl, op het schrijven van een brief aan Prins *Lodewijk Napoleon*. Ieder leerling deed zijn best; deze behandelde dit, gene een ander onderwerp. Een jongen van 12 jaar schreef aan den Prins, dat hij zeer verlangde onderwijs te genieten, maar dat zijn vader arm was en een talrijk huisgezin bezat, zoodat hem het middel ontbrak om zijn verlangen bevredigd te zien, reden waarom hij zijne toevlugt nam tot de welwillendheid van Zijne Keizerlijke Hoogheid. Het spreekt van zelf, dat die brief niet bestemd was om den Prins te worden toegezonden; maar de knaap kreeg het denkbeeld om zijn brief op den post te werpen, en hij deed dit werkelijk, zonder er iemand iets van te zeggen. Het is nu een paar dagen geleden, dat hij een antwoord bekwam, waaruit hij de hoop mag opvatten, dat zijn verzoek met een goed gevolg zal worden bekroond.

— De beroemde Arabische hengst *El-Haz*, welke de Sultan aan den President heeft ten geschenke gegeven, is te Algiers aangekomen. Deze hengst stamt, volgens echte bescheiden, in regtstreeksche linie af van *Fathmé*, de merrie van den Profeet.

Van den 26sten. De *Moniteur* is heden wederom opgevuld met een aantal adressen van gemeenteraden uit alle oorden van Frankrijk aan den President, den wensch uitende tot herstel van het keizerrijk.

De *Moniteur* bevat verder weder een groot aantal benoemingen tot kommandeurs en officieren bij het legioen van eer, waarvan de besluiten door den President te Tours genomen zijn. Ook zijn verscheidene militairen met de militaire medaille begiftigd.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 October.

Morgen komen de Kamers bijeen en er is nog geen ministerie.

Wat men gezegd heeft, zoude dus ook waar zijn: de Koning zoude wachten, tot dat de president gekozen is, en dan aan dezen de vorming van een ministerie opdragen.

Wij zullen zien. In allen gevalle stippen wij nog eens aan, dat de verlegenheid van het oogenblik voortspruit uit gebrek aan meerderheid in de Kamer. Het is zeker dat de liberale partij de meerderheid heeft; doch zij zelve is verdeeld, op de kwestie, te weten of men al of niet een goed liberaal kan wezen, zonder nogtans een bewonderaar van den heer *Rogier* te zijn. Daar zit heel de knoop.

— De handel in 1851 met Nederland gedreven beliep eene waarde van 70,200,000 fr., waarvan 39,500,000 fr. aan invoeren en 30,700,000 fr. aan uitvoeren, zijnde eene vermeerdering van 5 pCt. zoowel in vergelijking met het vorige jaar als met het 5jarig tijdperk.

Van den 26sten. In de zitting van de Kamer der vertegenwoordigers van heden is de heer *Delfosse*, bij eene tweede stemming, verkozen tot voorzitter van die Kamer. Bij de eerste stemming had hij 52, de heer *Delehaye* 50, bij de tweede de heer *Delfosse* 54 en de heer *Delehaye* 49 stemmen bekomen. De uitslag der tweede stemming werd luide toegejuicht.

De heeren *Vilain XIV* en *Vrydt* zijn tot vice-presidenten met 57 en 53 stemmen verkozen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 26 October.

Z. M. de Koning heeft zich heden in den vroegen ochtend uit deze residentie naar het Loo begeven.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik*, benevens prinses *Maria der Nederlanden* zijn eergisteren middag van HD. reize naar het buitenland op het huis *de Paauw* teruggekeerd.

— Het verslag van het beheer van Nederlandsch Indië en van den staat, in welken het zich gedurende het jaar 1850 heeft bevonden (welk verslag den elfden October van dit jaar 1852 door den minister van koloniën aan de Tweede Kamer der Staten Generaal is ingediend) is verdeeld in twee hoofdstukken, waarvan het eerste betreft het grondgebied en de bevolking, — het tweede de middelen van beheer, als: het opperbeheer; het gewestelijk beheer en het militair beheer; — het regtswezen en de politie, en daaronder de bestanddeelen der wetgeving; den toestand der regtsbedeeling in 't algemeen; de politiek en eenige middelen van beheer, met het regtswezen in verband; — de eeredienst, zoo Protestantsche en R.-Katholijke als Mahomedaansche; — de instellingen van liefdadigheid; — de burgerlijke geneeskundige dienst; — het onderwijs; — de kunsten en wetenschappen; — het geldelijk beheer, en daaronder den geldsomloop, de Javasche Bank, het beheer der kassen in Indië, de begrooting, de landsgebouwen en waterstaat, het vervoerwezen, de voorziening in de materiële behoeften, de bronnen van inkomst, de nijverheid, landbouw en beschikking over het produkt van den grond, veeteelt en handel, — en eindelijk de personele verordeningen omtrent alle landsdienaren, zoowel burgerlijke, als militaire

In dit zeer uitgebreide staatsstuk wordt gewag gemaakt van veranderingen, welke in het beheer op Java zijn ingevoerd en waaruit onder anderen blijkt, dat de residentie Bezoekie, door de ontwikkeling der produktive kracht, in de laatste jaren, eene der belangrijkste van het eiland is geworden, en dat nagenoeg om dezelfde reden eene verandering is gemaakt in het bestuur van de residentie Kedirie. Op het einde van het jaar 1850 bedroeg de bevolking van Java en Madura 9,570,023 hoofden, waarvan 16,172 Europeanen, of daarmede gelijkstaande personen; 123,934 Chinezen, 28,522 andere Oosterlingen en 9646 lijfeigenen. Ten aanzien der buiten-bezittingen meent men zich te mogen refereren aan den inhoud van het ingediende verslag over 1849. Volgens de laatste berekening bedroeg de bevolking van Riouw en onderhoorige eilanden 26,479 zielen; — en de bevolking van Timor, met al de omliggende eilanden, 2,272,750 zielen.

Op de westkust van Sumatra wordt algemeen vermeerdering van bevolking bespeurd, ter zake van den vooruitgang van de rijst-kultuur, de daardoor allerwegen heerschende welvaart, en het toenemen der huwelijken. Daarbij wordt opgemerkt, dat de zucht der Maleische vrouwen, om zoo lang mogelijk jong te schijnen, te weeg brengt, dat zij ongaarne meer dan drie kinderen wenschen te bezitten, omdat, volgens landsgebruik, de moeder voor de opvoeding der kinderen moet zorgen; doch dat dit bij de Batta's anders is ingerigt; dat bij hen de kinderen het eigendom worden van den vader; doch dat daarentegen bij den lagen stand der beschaving, waarop die volksstammen zich bevinden, te veel arbeid van de vrouwen wordt gevorderd. Zoo ver het gezag van Nederland zich uitstrekt, wordt zulks tegengegaan, en ziet men niet meer, als voorheen, de vrouwen tot allerhande koeliediensten aanwenden.

— Het blijkt uit het gering aantal van passagiers, dat, na de laatste ongevallen aan verschillende treinen op den Holl. spoorweg overkomen, men zich huiverig toont, om van dat middel van vervoer tusschen Amsterdam en Rotterdam gebruik te maken.

— De *Horticultural Society* te Londen heeft den heer *W. H. de Vriese*, hoogleeraar in de kruidkunde aan de hoogeschool te Leiden, tot een van haar twintigtal buitenl. leden benoemd.

— Te Weenen is een paspoort naar Nederland afgegeven aan den beroemden dans-orkestmeester *J. Straus*, met een orkest, bestaande uit 26 toonkunstenaars.

Van den 27sten. Eergisteren heeft de heer *van Dam van Isselt* in handen van Z. M. den eed afgelegd als lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

UTRECHT, 25 October.

De storm, die heden avond alhier heerscht, trekt nagenoeg van het zuidwesten naar het noordoosten. Dezen morgen ging dezelve over het westelijk gedeelte van Frankrijk en omstreeks den middag over het Kanaal. Heden ('s avonds 11¾ uur) is hij reeds over het zuidoostelijk gedeelte van Engeland getrokken en heerscht op de Noordzee. Het is dus te vermoeden, dat wij uit Havre, Portsmouth, Londen, Yarmouth en andere in dien koers van den storm gelegene plaatsen nadere berigten dienaangaande zullen vernemen. *(K.)*

LEIDEN, 26 October.

Reeds lang bestonden vermoedens tegen den postbode van Noordwijk op de Pietgijzenbrug, welke eindelijk zoo dringend werden, dat men tot eene huiszoeking meende te kunnen overgaan, bij welke gelegenheid eene vrij groote som aan bank- en muntbiljetten en gereed geld werd gevonden, waarvan niet dan tegenstrijdige en hoogst onaannemelijke bewijzen van herkomst werden opgegeven. Daaronder bevond zich een bankbiljet groot *f* 200, waarvan vroeger met opgave van dagteekening en nommer de vermissing was aangegeven, te gelijk met een muntbiljet groot *f* 100, hetwelk de bode erkende in zijn bezit te hebben gehad, doch beweerde gewisseld te hebben. Ten gevolge dier ontdekkingen is voormelde bode in hechtenis genomen.

ALMELO, 19 October.

Ten behoeve van den aan te leggen weg van Almelo over Tubbergen tot de Hannoversche grenzen, in de rigting van den weg, die van Ulsen naar onze grenzen zal worden gelegd, is door het rijk eene subsidie van *f* 12,000 toegezegd, mits die zaak in den loop der jaren 1853 en 1854 tot stand kome.

ASSEN, 23 October.

Bij de op gisteren gehouden stemming voor een lid der provinciale staten zijn ingeleverd 463 stembriefjes, waarvan op heden bij de opening 7 van onwaarde zijn verklaard en 3 in blanco bevonden. De heer mr. *H. Vos*, rijks-advokaat te Assen, verkreeg 170 stemmen; de heer mr. *J. T. Homan*, president der arrondissements-regtbank aldaar, 68 stemmen; enz. Tusschen deze beiden zal de herstemming plaats hebben op den 8sten Nov. e.k.

— Bij dispositie van den minister van binnenl. zaken van den 16den Oct. j.l., no. 213, is aan *M. Swijghuysen Reigersberg* c.s. te Norg en Roden vergunning verleend tot inpoldering van gronden.

— Er bestaat plan, een' grind- of straatweg te leggen van Smilde naar de Lemmer. De gemeenteraad van Smilde heeft besloten dien weg, voor zoover die gemeente betreft, voor eigen rekening aan te leggen.

— Uit Vledder berigt men, van den 23sten Oct.: Sedert eenigen tijd is er sprake geweest, dat er tusschen deze gemeente en Steenwijk een kunstweg zoude worden aangelegd. Voor eenige dagen is de thans bestaande weg door een' ambtenaar van 's rijks waterstaat uit de provincie Overijssel opgenomen geworden, die de kosten van den aan te leggen kunstweg heeft begroot op *f* 29,000. In deze som zullen de betrokken gemeenten Steenwijk, Steenwijkerwold en Vledder gelijk moeten deelen, doch schijnen de besturen dier gemeenten het hieromtrent nog niet eens te kunnen worden. Het ware te wenschen, dat die onderhandelingen spoedig tot een goed einde werden gebragt, daar de bestaande weg van Vledder naar Steenwijk des zomers door diep zand en des winters door modder bijna onbruikbaar is.

MEPPEL, 25 October.

Door burgemeester en wethouders is aan den raad overgelegd een plan, met de begrooting van kosten voor een nieuw te bouwen raadhuis. Daarbij wordt voorgesteld het erf, het logement van de erven *Bontekoe*, aan te koopen, dat te amoveren en daarop een nieuw raadhuis te plaatsen, waarin ook lokalen voor het kantongeregt, de kamer van koophandel en fabrijken gebragt en de gemeente- en kantonnale gevangenissen daaraan verbonden zullen worden. De kosten, voor dit een en ander berekend, zullen beloopen *f* 35,000, als aankoop en kosten van transport van het erf nagenoeg *f* 11,000, en de te bouwen lokalen *f* 24,000.

GRONINGEN, 28 October.

Dingsdag l.l. werd alhier de algemeene herfstvergadering voor dit jaar gehouden van de algemeene vereeniging tegen het pauperisme bij de arbeidende klassen van den minder gegoeden stand. Te rekenen naar den ongunstigen toestand van het weder en de wegen, werd deze vergadering vooral door leden van buiten deze stad vrij talrijk bezocht. De vergadering werd met eene korte toespraak geopend door den vice-voorzitter, ds. D. TERPSTRA, die — bij de verpligte absentie van den voorzitter der vereeniging — met het beleid der vergadering was belast

Onder de in deze vergadering behandelde onderwerpen genomene besluiten, komen onder anderen de volgende voor.

Ten gevolge van het rapport, uitgebragt in de algemeene vergadering van den 28sten Mei l.l., aangaande de gepaste middelen die van regeringswege konden worden aangewend in het belang van 't tegengaan van armoede en verarming, werd besloten eene gemotiveerde nota aan de hooge regering te rigten, ten betooge van de dringende noodzakelijkheid, dat ook in ons land de openbare gezondheids-regeling ingerigt worde op eene wijze, gepast voor ons land en noodig voor het heil der bevolking; — een adres aan de regering om aan te dringen op andere en strengere bepalingen op het schoolgaan der kinderen; — dito om eene regeling van de aangelegenheid der koepokinenting bij wijze van afzonderlijke politiewet, geldig voor het geheele land; — een adres aan het provinciaal bestuur tot het verkrijgen van eene betere regeling der subsidiën voor de armbesturen, in deze provincie; — eindelijk werd eene commissie benoemd, om rapport uit te brengen enz. aangaande het oprigten van handwerkscholen, enz.

Nadat de zaak van het oprigten van bewaarscholen ten platten lande uitvoerig was besproken, werd de verdere behandeling daarvan opgedragen aan eene commissie, die daarover in Mei e.k. bepaalde voorstellen zal doen. — Na het aanhooren van een zeer uitgewerkt rapport over de vraag nopens het uitbetalen der werkloonen op een' anderen dag dan Zaturdag, werden de conclusiën daarvan goedgekeurd en zal alsnu aan de daarin vervatte voorstellen eerlang worden gevolg gegeven. — Nopens de zaak van de bijzondere en plaatselijke oorzaken der verarming, werd besloten de noodige vragen dienaangaande te rigten aan de onderscheidene gewone leden der vereeniging, ten einde zoo doende in de eerste plaats tot een juister en omvattender inzigt in dezen te kunnen geraken. — Ook ten aanzien van de zaak der noodzakelijkheid van eene algemeene *gepaste zamenwerking* van de gemeente- en armbesturen met de besturen der door partikuliere ingezetenen, in het belang van het armwezen, daargestelde inrigtingen, werd soortgelijk besluit genomen. — Ten opzigte van het voorstel uit Suriname omtrent eene landverhuizing van arbeiders enz. naar die kolonie, werd bepaald, dat die zaak nader zal worden onderzocht (zoo van hare voor- als nadeelige zijde) door eene daartoe benoemde commissie. — Wijders werden nog onderscheidene andere zaken besproken, en ook nog commissiën benoemd, om de zaak van de belasting op de dienstboden in betrekking met en als oorzaak van armoede na te gaan, om maatregelen te beramen tot het veredelen van de volksvermaken, enz. Ook werden ten slotte nog eenige mededeelingen gedaan, waarna de vergadering werd gescheiden, omdat het uur daartoe drong.

— Door het genootschap ter bevordering der natuurkundige wetenschappen alhier, zijn tot honoraire leden benoemd de heeren dr. S. J. VAN ROIJEN, te Groningen, en B. H. SMITH, te Beerta.

— Bij besluit van den 25sten dezer, heeft Zijne Majesteit goedgevonden het bij Hoogstdeszelfs besluit van den 5den December l.l. ingestelde eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen in *Groningen* aan J. H. PAEHLIG, kapitein, en J. DE WILDE, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te *Groningen*; aan G. GOEDHUIS, voormalig serjant, wonende te *Groningen*; aan H. WALTER, voormalig kapitein, wonende te *Ten Boer*, en aan H. WIERINGH, voormalig 2de luitenant, wonende te *Noordhorn*, gemeente *Zuidhorn*.

— Naar men verneemt stonden heden voor het provinciaal geregtshof van Groningen teregt de beschuldigden FRANS BOEKHORST, oud 28 jaren, van beroep scharenslijper en keteltellapper, geboren te Schallenbeek, in Pruissen, laatst woonachtig op Noord-Beveland, provincie Zeeland, en JOHANNA VROOM, oud 23 jaren, zonder beroep, geboren te Smilde, zonder vaste woonplaats, beschuldigd (zie onze Courant van den 9den Julij l.l.), eerstgenoemde van *diefstal, gepleegd in een bewoond huis, door middel van buiten- en binnenbraak en inklimming*, en laatstgenoemde van *medepligtigheid aan dien diefstal, door des bewust, het gestolene te helen*; ter zake de eerste beschuldigde op den 5den Julij laatstleden, 's namiddags te 4 of 5 uur, in de woning van JAN HEIKENS, te *Kolham*, gemeente *Slochteren*, uit een gesloten kabinet bedriegelijk eenige goederen heeft ontvreemd, en dat hij tot dat einde eene glasruit dier woning heeft verbrijzeld, een latje boven het raam heeft weggenomen, en door het opgeschoven raam naar binnen is geklommen, voorts het slot van het kabinet met geweld er afgebroken en op die wijze dat kabinet geopend heeft, en de tweede beschuldigde, wetende dat die goederen alzoo verkregen waren, zich daarmede en met den eersten heeft verwijderd en ze geborgen heeft.

Het hof heeft bij zijn arrest den eersten beschuldigde aan de hem te laste gelegde misdaad schuldig verklaard, en te dier zake veroordeeld tot tepronkstelling op een schavot gedurende een vierde uurs en zes jaren rasp- of tuchthuisstraf; doch de tweede beschuldigde van de misdaad, haar bij het resumé der akte van beschuldiging te laste gelegd, vrijgesproken.

De eerste beschuldigde heeft eindelijk bekend te zijn genaamd FRANS SERNITZ, oud 36 jaren, van beroep koperslager, en laatst woonachtig te zijn geweest te Kolijnsplaat, gemeente Kortgene, provincie Zeeland, en dezelfde te zijn die vroeger, tijdens hij voortvlugtig was, bij arrest van het provinciaal geregtshof in Gelderland, alwaar hij ter zake van het begaan eener vroegere misdaad moest teregtstaan, wederspannig is verklaard.

— Wegens het niet aannemen van het lidmaatschap van den gemeenteraad door de heeren DIJKEMA en EBBENS te *N. Beerta*, had gisteren aldaar op nieuw eene stemming plaats over twee leden voor den raad. Bij de stemopneming op heden bleek, dat 27 stemmen waren ingekomen, en dat met volstrekte meerderheid was benoemd de heer G. A. ADDENS, en dat eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren S. DERKSEMA en W. SMITH, allen te Beerta.

— De Gedeputeerde Staten dezer provincie hebben ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat van wege de provincie, 'tzij afzonderlijk, 'tzij in vereeniging met het gemeentebestuur te Groningen, niet weder in de benoeming van een klokluider voor het schuitenveer naar Delfzijl zal worden voorzien; dat alzoo aan de daarover ingediende verzoekschriften geen gevolg zal worden gegeven, en dat de daarbij overgelegde stukken, voor zoo verre dezelve zullen worden terug verlangd, op aanvraag aan de provinciale griffie kunnen worden terug bekomen.

— Men berigt ons uit *Meppel* d.d. 27sten Oct.: „Door den gemeenteraad is besloten, om aan den minister van binnenlandsche zaken autorisatie te vragen, om de alhier gevestigde *kamer van koophandel* met twee leden te vermeerderen, en het getal alzoo tot 7 leden te brengen. Dit besluit is een gevolg van het door de kamer te dien einde aan den raad ingediend adres, die daartoe is geleid uit hoofde der dringende behoefte, die aan zoodanige vermeerdering bestaat."

„Gisteren nacht woei hier een geweldige storm, die hoewel geene ongelukken hebbende veroorzaakt, hier den waterstand aanmerkelijk heeft verhoogd."

— De heeren J. KLIJN, te Assen; geb. GOEDKOOP, te Amsterdam; A. A. VISSER, Kz., te Sliedrecht, en P. LANGEVELD, Pz., te Hardinxveld, hebben bekend gemaakt, dat thans is ingeschreven voor het volle kapitaal ad *f* 580,000,00 in de door hen ontworpene Drentsche veen- en kanaalmaatschappij, en dat de deelnemers eerlang zullen worden uitgenoodigd tot het bijwonen eener algemeene vergadering.

— Men berigt ons uit *Haulerwijk* het volgende: „Als eene belangrijke bijzonderheid, misschien eenig in hare soort, deelen wij mede, dat hier op een stuk veengrond van p. m. 5 bunders, waarop eerst een paar jaren boekweit is verbouwd, winterkoolzaad is ingezaaid, waarvan de opbrengst ruim 62 Ned. mudden heeft bedragen. De oogst zoude echter veel grooter zijn geweest, indien een harde wind niet veel rijp zaad had afgewaaid, en zeker tot 70 mudde zijn gekommen. De bereiding van den grond had plaats op dezelfde wijze als die voor boekweit, namelijk door verbranding van de aardkorst. De uitkomst is zoo voordeelig geweest, dat men reeds op den 31sten Augustus l.l. weder op dezelfde plek koolzaad heeft ingezaaid, die nu al tot eene aanzienlijke hoogte is opgewassen."

— „Het strekt ons ten bijzonder genoegen" zegt de *Hamb. Börsenhalle* van den 23sten, „te kunnen mededeelen dat zich aldaar in de afgeloopene week twee agenten eener rijke Engelsche compagnie hebben opgehouden, die zich ten doel stelt, om, in vereeniging met Nederlandsche kapitalisten, Harburg, Bremen, Oldenburg, Leer, Groningen, Leeuwarden en Harlingen in directe spoorweg-communicatie te brengen, en daardoor langs den kortsten weg Hamburg

met de Nederlanden en Engeland te verbinden. Van Groningen zou een zijtak worden aangelegd over Zwolle naar Utrecht, tot aansluiting bij den Rijnspoorweg. Gemelde agenten hebben van de Hamburger regering reeds bepaalde toezeggingen ontvangen, en men wenscht, dat ook Hannover de gevraagde concessie spoedig moge verleenen.

— De min. van justitie heeft, bij circulaire van den 19den dezer, heeren directeuren en fungerende directeuren van politie opmerkzaam gemaakt op de naleving van art. 28 wetb. van strafregt, in verband met art. 14, lett. *a* der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsbl.* no. 47), dat is, dat jagt-akten worden geweigerd aan hen, die een onteerend vonnis hebben ondergaan, zoolang zij niet zijn gerehabiliteerd.

Adres van eenige verveeners om en bij het Stads-Kanaal,

aan den minister van financiën aangeboden, betrekkelijk de afschaffing of wijziging van den accijns op den turf.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen

De ondergeteekenden, verveeners, wonende om en bij het Stads-kanaal, provincie Groningen en Drenthe;

dat zij met algemeen genoegen van de door hen gecommitteerden hebben vernomen, dat Uwe Exc. aan hunne commissie ondubbelzinnig heeft verklaard, gaarne in de bezwaren te willen te gemoet komen, welke zij door hunne commissie aan U E. hebben doen bekend maken, en dat U. E. wel van de zijde der verveeners eene opgave zoude willen ontvangen van de middelen, die kunnen worden aangewend om te gemoet te komen in de bezwaren, die de verveeners in de hooge veenen zoo zeer drukken;

dat zij alzoo als het grootste redmiddel opgeven de veraccijnsing van den turf bij den inslag, zonder rekenpligtigheid van den veenman;

dat dit middel zeker wel met groote moeijelijkheden is verbonden, maar toch niet minder dan de veraccijnsing van andere voorwerpen, daar het frauduleus vervoer van den turf, wanneer die gedekt moet zijn door een geleibiljet, of wanneer ze niet zonder consent mag worden ingeslagen, meer dan eenig ander voorwerp wegens deszelfs grooten omvang en zwaarte aan zeer vele moeijelijkheden zoude onderworpen wezen, ja niet een weinig toezigt bijna onmogelijk worden, dat hiertegen ook zekerlijk nog zeer in aanmerking komt de omstandigheid, dat de turf, die thans frauduleus van den veenman wordt onvoerd, ontvreemd of afgestolen, door hem moet veraccijnd worden, terwijl daarvoor geene afschrijving heeft worden verleend, en eene nog grooter onbillijkheid in zich bevat, daar de verveener boven alle andere standen in de maatschappij, ook nog moet boeten voor de wanbedrijven van anderen, en belasting betalen van den turf, aan de arbeiders verstrekt tot daarstelling van hun fabrikaat, waarvoor bij alle andere fabrijken vrijdom is verleend. Dat dit middel ook nog daarenboven alle aanbeveling verdient, omdat het doel van den wetgever alsdan kon bereikt worden, dat namelijk de consumateur de belasting betaalt, die thans door den verveener gedeeltelijk althans wordt gedragen;

Dat zij als eene tegemoetkoming voor hunne bezwaren en geenszins als een volkomen redmiddel beschouwen de afschrijving van hun debet *voor een achtste gedeelte*, wat aangaat *voor den inkrimp*, en voor een gelijk *achtste gedeelte*, wat aangaat de jaarlijksche aanpeil in Januarij, *voor nakrimp, verspilling en bederf*, met afschaffing van de vernietiging, zoo als die thans plaats heeft, waardoor de nakrimp bij de wet erkend, doch thans niet in aanmerking wordende genomen, de verveeners zoude verschoonen belasting te betalen van hetgeen niet bestaat, geheel fictief is, nooit in consumtie gebragt kan worden, en alzoo ook nimmer door den consumateur kan worden betaald.

Dat zij ook nog als eene verligting hunner lasten beschouwen, dat de aanzuivering der rekening in plaats van in eens in egale driemaandelijksche termijnen gesteld wordt:

dat de invoer van vreemde steenkolen hoog belast wordt;

dat de coaks, heideschalen en hout eveneens belast worden;

dat de percentswijze belooning van de ambtenaren worde afgeschaft, en eindelijk, dat de termijnen van herziening bij ontstaand verschil tusschen den veenman en den beambte verkort worden, om te voorkomen, dat de veenman niet in de noodzakelijkheid kome, om partijen turf aan weer en wind blootgesteld te laten, en andere omstandigheden en gelegenheden van verkoop enz. behoeven verloren te laten gaan, en vooral de opbreking kunne plaats hebben; na de gedane aangifte moet toch de turf blijven liggen tot des taxateurs opneme, zijnde 8 dagen; dat geeft in den harden turf een dadelijk verlies van 20 pc. aan den veenman, iets toch wat noch de wet op den turf evenmin als de grondwet wil, dat het zoo zeer bemoeijelijkte fabrikaat van turf daarenboven worde bedorven.

Ziedaar, U.E., de middelen, die wij meenen dat tot leening onzer grieven kunnen worden aangewend, en in de overtuiging, dat U.E. ons waar zij kan, wil helpen, nemen wij de vrijheid U.E. met vorig respect te verzoeken, om bij Zijne Majesteit den Koning wel te willen bevorderen eene voordragt van wet, die op de aangewezene wijze in onze bezwaren te gemoet kome.

September 1852. Hetwelk doende

(Volgen de onderteekeningen.)

Handel van een Geldersch dorp.

Uit de gemeente Ermelo in Gelderland zijn in 1851 de volgende hoeveelheden hout verzonden: bijna 1½ mill. stuks kleinhout, 1 millioen stuks groothout, 1 mill. bossen talhout, 800,000 bossen rijs en 1200 mudden schors. Men berekent dat de houtgewassen 'sjaarlijks aldaar *f* 60,000 in de circulatie brengen. De opgaande bosschen worden dan ook goed onderhouden, zoodat de aandeelen in het Speulderbosch in 20 à 30 jaren in koopwaarde van *f* 800 tot *f* 2800 kapitaal zijn gestegen. — (Aan de oevers dier gemeente zijn in hetzelfde jaar geladen en later weder gelost 10 schepen, gezamenlijk met 3000 korven bijen, die naar Holland werden gezonden om bij het koolzaad te worden gezet. Er werden gelost 60 schepen met hooi, komende uit Noord-Holland. In de drie waterpapiermolens der gemeente werden vervaardigd 2800 riemen graauw papier, gemeen roijaal genaamd, en 300 riem blank en blaauw roijaal.)

Een nieuw licht.

Een nieuw licht, en wel een licht uit de Nieuwe Wereld, eene oorspronkelijke N. Amerikaansche uitvinding, heeft den weg naar Europa gevonden. De eerste proeven met deze lichtstof, die in den kunsthandelswinkel van den heer *Wagner* in Pesth sinds een paar weken zijn genomen, laten geen twijfel na, of het middel is gevonden, om overal eene gasverlichting in te voeren. Deze gasstof, *Pijnboomengaslicht* genaamd, is in Oostenrijk, wegens eene verbetering in de vervaardiging der lampen, geoctroijeerd en komt in lichtende kracht met de gewone gassen minstens overeen. De stof zelve is eene dunne verflooze vloeistof, die met geheele zuiverheid nog het voordeel verbindt, dat ze voor de gezondheid niet in 't minst nadeelig is, maar integendeel voor borst- en longzieken zeer heilzaam. Het *pijnboomengas* biedt nog het voordeel aan, dat het goedkooper is dan eenige andere verlichtingstof. Eene vlam, die in lichtend vermogen gelijk staat, kost elk uur naauwelijks 2 Nederl. centen! Daarbij kunnen de tot dus ver in gebruik geweest zijnde lampen gemakkelijk worden ingerigt voor deze nieuwe gas.

Onderzeesche Scheepvaart.

Een dagblad van Cherbourg, de *Phare*, van den 16den Sept., berigt het volgende: Toen de minister van marine gisteren onze krijgshaven bezocht, is hij het eerst de duikerboot gaan zien; hij wilde ze in oogenschouw nemen, voor dat de werklieden er mede op den bodem der zee afdaalden, waar zij hun werk verrigten, en na het zinken der boot is hij nog eens komen zien. De ontdekking der onderzeesche vaart is schier even belangrijk als die der luchtvaart, met dit onderscheid, dat de eerste weldra niet langer een vraagstuk zal zijn, terwijl het geheim der laatste nog langen tijd vruchteloos zal worden gezocht. De uitvinder der vaart onder water, de heer dr. PAYERNE, heeft niet alleen een middel uitgevonden om op den zeebodem af te dalen, aldaar met een tal van werklieden gerust te arbeiden en er naar goedvinden langer of korter tijd te blijven (want door eene scheikundige bewerking zuivert hij de door de inademing bedorven lucht); maar hij heeft ook de kunst ondekt om de boot onder water met stoom te bewegen en te bestieren, even gemakkelijk als de gewone stoombooten boven water. Hij heeft zich verbonden, een togt van Frankrijk naar Engeland te doen, zonder boven water te komen. Zulk eene belofte is zekerlijk wel waard, dat de mogelijkheid harer uitvoering onderzocht worde; wierd zij uitvoerbaar bevonden, dan zouden voor Frankrijk millioenen schats bespaard worden, die thans jaarlijks aan alsdan nuttelooze vestingwerken besteed worden. Door zijne ingenieurs misleid, wees Keizer NAPOLEON de stoomkracht af, toen deze hem door FULTON werd aangeboden als voortstuwende kracht voor de vaart boven water; LODEWIJK NAPOLEON zal anders handelen, nu een ander geleerde hem de toepassing der stoomkracht onder water, eene uitvinding van welligt niet minder uitgebreide strekking, komt voorstellen. De minister van marine heeft beloofd, de onderzeesche scheepvaart tot een onderwerp van een opzettelijk onderzoek te zullen maken, en hetgeen hij daarvan had gezien, aan den Prins-President te zullen mededeelen.

Beroemde paarden.

Het kleine witte paard, hetwelk er onlangs zoo spoedig aan gewoon is geraakt, om met den ballon van den luchtreiziger POITEVIN te Parijs omhoog te stijgen, en dat den bijnaam van *Aérienne* heeft verkregen, brengt een ander paard in herinnering, waarover wel is waar weinig gesproken is, doch dat eene der grootste bewijzen geleverd heeft van het vernuft, hetwelk dit edele ras kenschetst; namelijk het paard van KOSCIUSKO.

De doorluchtige balling woonde in de omstreken van Solothurn: eens wilde hij eenigen onderstand doen toekomen aan een armen ouden priester, wien hij bijzonder veel genegenheid toedroeg. Echter wenschende onbekend te bijven, verzocht hij een jongen, zich met de overbrenging te belasten, en gaf hem tot meerderen spoed zijn paard mede. Het dier werd op den weg een bedelaar gewaar, en hield, niettegenstaande de pogingen van zijnen ruiter, die niets van deze eigenzinnigheid begreep, voor dien man stil. Het hinnikte, sloeg den grond met zijne hoeven en alstoen den beganen weg verlatende, draafde het dwars door de velden heen naar eene arme hut, waar eenige kinderen met elkander speelden. Dáár herhaalde het paard dezelfde bewegingen en ging voort de arme menschen, welke het op zijnen weg ontwaarde, na te rennen en voor hen te blijven stilstaan, tot groote verwondering van den jongen, die meende, dat het dier dol was geworden. Eindelijk loste een bedelaar hem het raadsel op: „Zijn meester," zeide hij, „gaat ons nooit voorbij, zonder stil te houden en ons eene aalmoes te geven."

KOSCIUSKO, wiens weldadigheid tot een spreekwoord is geworden, bekende later, dat zijn paard de armen op den reuk af gewaar werd, even als een jagthond het wild ruikt en opspoort; zoodra de arme de aalmoes ontvangen had, begon het paard te hinniken en de manen te schudden ten teeken van vreugde.

In de landen van Gascogne werd een paard geboren, dat de *Napoleon* der paarden genoemd werd. Dit dier voerde het bevel over een troep wilde paarden, met zulk eene behendigheid, dat het, gedurende verscheidene jaren, de listen en lagen ontkwam van talrijke ruiters, welke zich van hem en van zijnen troep, welken het met de bekwaamheid eens veldheers kommandeerde, wilden meester maken. Doch het beroemdste paard, waarvan in de geschiedenis wordt melding gemaakt, was bijgenaamd *Marocco*, en werd in Portugal in de tiende eeuw als toovenaar verbrand. Het was zeer sterk in het spelen met dobbelsteenen, en naar men zegt speelde het op de fluit.

Een rijke Engelsche liefhebber kocht onlangs voor de verbazende som van circa *f* 4000 eene oude brochure, getiteld *Maroccus extaticus*, met eene titelplaat, voorstellende het paard *Marocco*, zich met zijnen meester op den degen in het schermen oefenende. Wat hiervan nu ook zijn moge, zeker is het, dat zij, die het paard *Marocco* als toovenaar naar den brandstapel hebben verwezen, minder verstand aan den dag legden dan het dier zelf.

In een buitenlandsch tijdschrift, het *Repertorium*, leest men nog het volgende: Op den 10den October 1850 is in het kanton Zurich een paard gestorven in den ouderdom van 46 jaren. Het dier was van *Berner-ras*, op 4jarigen ouderdom was het door den vader van den laatsten eigenaar aangekocht, en werd slechts 2 jaren als wagenpaard gebruikt; naderhand werkte het slechts in stap, en werd zeer regelmatig behandeld en verzorgd. Deszelfs voeder bestond in goed hooi en zemelen. Merkwaardig was de vrolijkheid van het paard zelfs in de laatste jaren van deszelfs leven. In de laatste 10 jaren had het genadebrood gegeten.

Het verdient opmerking, dat bij dienzelfden eigenaar de paarden meestal 30 en meer jaren oud worden. Voor korten tijd waren er nog twee, waarvan het eene 32 en het andere 33 jaren telt. Al de paarden van dezen veebezitter waren sedert 60 jaren steeds van het Berner-ras.

Kerk- en Schoolnieuws.

LEERDAM, 24 October. Uit de door het ministerie aangeboden twaalftal predikanten is tot leeraar dezer gemeente beroepen ds. *Roldanus*, pred. te Katwijk Binnen.

ZUIDWOLDE (klassis Meppel), 26 October. Heden is alhier. ter voorziening in de bestaande vacature, door mevrouw de douairière *van Holthe*, geb. *van Echten*, als collatrice, en den kerkeraad te guder, met voorbehoud van wederzijdsche regten voor het vervolg, tot predikant benoend en daarop kerkelijk beroepen: de heer *Tjeerd Pijttersen*, predikant te Roordahuizen (klassis Leeuwarden).

— Ds. *de Gelder*, predikant bij de Doopsgezinde gemeente te Mensingeweer, heeft een beroep ontvangen naar Medemblik en dit bereids aangenomen.

APELDOORN, 24 October. Wegens het bedanken voor de nominatie door ds. *J. F. Corstius*, heeft de minister van financiën, belast met de zaken der Hervormde en andere Eerediensten, na bekomen magtiging van Z. M. den Koning, het zestal voor een' tweeden leeraar alhier, aangevuld met ds. *N. H. de Graaff*, predikant te Elden.

— Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeente van Druten, op *H. C. Ribbius*; van Scharnegoutum en Loënga, op *W. A. Becking*, pred te Hantum; van Oudenbosch, Rucphen en de Hoeven, op *P. Bogers van Buuren*, pred. te Spijk.

— Het getal predikanten bij de Hervormde Eeredienst hier te lande, bedraagt thans 1432, dat bij de Evangelisch Luthersche 58, dat bij de Herst. Evangelisch Luthersche 7, dat bij de Doopsgezinden 30 en dat bij de Remonstrantsche 24. Als bezoldiging, meest van kandidaten, voor de hulpdienst bij de Hervormden en Lutherschen, betaalt het Rijk *f* 4600. Voor nieuwe standplaatsen, verhoogingen of personele toelagen, hare plaats vervangende, is op het budget voor de Hervormde Eeredienst, over 1853, ruim *f* 6000 gebragt.

APPINGEDAM, 27 Oct. Naar men in het zekere onderrigt is, hebben zich voor de weinig voordeelige vacante schoolonderwijzersbetrekking te Solwerd (gemeente Appingedam) niet minder dan 31 sollicitanten aangegeven, zijnde het vergelijkend examen bepaald op Zaturdag den 30sten October e.k.

BAARD, 24 October. Uit het medegedeelde zestal is voor eenigen tijd benoemd tot schoolonderwijzer dezer gemeente *Harmen Zijlstra* (of liever *Sijtstra*), ondermeester te Bergum.

FRANEKER, 26 October. Heden had alhier het vergelijkend examen plaats van de vakante school te Peins. Na afloop van hetzelve werd de sollicitanten bekend gemaakt dat *Wetterau*, ondermeester te Berlicum, tot onderwijzer zou worden voorgesteld.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 23 Oct., kapit. *Brouwer* de Zaan, van Newcastle; *Koeman* Jonge Clemens, van Sunderland; den 24sten *Kroll* Antje en Jansje, van Newcastle; den 25sten *Veenhorst* Ida, van Sunderland; *Kramer* Annetta Catharina, van Warverorth. — Te Texel den 24 Oct., *Slichtenbree Jr.* Eolus, van Suriname; den 25sten *Kraan* Annette Fossina, van Nizza; *van der Velde Smit* Aurora, van Bordeaux; *van 't Veer* Jonge Antje, *Fokkema* Drie Gebroeders en *Gruppelaar* Nyssena, alle 3 van Londen. — Te Helvoet den 23 Oct., *Noorduin* Hendrik Gijsbert, van Abbeville; *Goosens* Cornelia, van Londen; den 24sten *den Breems* Trekvogel, van Villanova; *Postema* Martha, van Liverpool; den 25sten *Potjer* Elsje, van Nantes. — Te Zierikzee den 17 Oct., *Helmers* Hendrika Roelina, van Drammen naar Goes. — Te Vlissingen den 23 Oct., *Gust* Julia, van Malaga; den 24sten *Reents* Anna Elisabeth, van Londen. — Te Smirna voor den 7 Oct., *de Boer* Eduard en *Brouwer* Lumiena, beide van Triest, de laatste den 7 Oct. naar Alicante en Hamburg vertrokken. — Te Triest den 19 Oct, *Sap* Gezina Reina, van Newcastle. — Te Baijonne den 20 Oct., *Klasen* Margretha, van Nantes. — Te Bordeaux den 21 Oct., *Smaal* Juno, van Segna. — Te Londen den 23 Oct., *Reijer* Jansje Hillegonda, van Groningen; *Waterborg* Catharina, van Rostock. — Te Cardiff den 21 Oct., *van der Meulen* Vier Gebroeders, van Amsterdam. — Te Leith den 21 Oct., *Mulder* Maria Catharina, van Rotterdam. — Te Hull den 22 Oct., *Koning* Zeldenrust, van Zwolle. — Te Hamburg den 24 Oct., *de Grooth* Lucas Wildervank, van Hartlepool. — Te Stralsund den 18 Oct., *Spanjer* Catharina Sophia, van Dokkum. — Te Koppenhage den 21 Oct., *Hoff* Margaretha Elisabeth, van Amsterdam; den 22sten *Veenhuizen* Adriana, van Schiedam. — Te Dantzig den 20 Oct., *Faber* Twee Vrienden, van Dordrecht. — Te Pillau den 21 Oct., *Rosenbeek* Reinauw Engelkens, van Londen; den 22sten *Meeter* Hensina, van Newcastle; den 23sten *Brouwer* Harmina Nepperus, van North Shields. — Te Memel den 17 Oct., *Harding* Margaretha en *Duit* Hillechiena, beide van Pillau. — Te Bolderaa den 18 Oct., *Deddes* Alberdina, van Duinkerken; *Jager* Zwaantje Elisabeth, van Londen. — Te Croonstad den 15 Oct., *Schut* Jacob Synes, van Antwerpen. — Te Tonningen den 20 Oct., *Klok* Gezina Dorkina, van Rotterdam naar Koningsbergen; den 23sten *Pronk* Roelina, van Harburg naar Colbing; *Onnes* Johanna Geertruida, van Harlingen naar Memel.

Binnengekomen te Amsterdam den 26 Oct., kapit. *de Haan* Anna Jantina, van Sunderland. — Te Texel den 26 Oct., *Panjer* Geessina, van Bayonne. — In het Vlie den 24 Oct., *Smit* Garonne, van Bordeaux; *van Wijk* Jantje, van Petersburg; *van der Veer* Johanna, van Frederikstad. — Te Helvoet den 26 Oct., *Hagedoorn* Cornelia Catharina, van Lissabon; *van der Laan* Harmanna, van Bergen. — Te Cardiff den 22 Oct., *Struik* Fenna Gerarda, van Amsterdam. — Te Londen den 25 Oct., *van der Wal* Jantina, van Marennes. — Ter Reede van Algesiras den 13 Oct., *Hazewinkel* Geertruida, van Livorno naar Londen. — Te Lissabon den 10 Oct., *Bontekoe* Jacobina, van Liverpool. — Te Dundee den 23 Oct., *Eefting* Hermanna, van Rotterdam. — Te North Shields den 24 Oct., *Olthoff* Catharina, van Kampen; *Veeling* Hermanna, van Delfzijl. — Te Sunderland den 23 Oct., *Feneega* Clara Dorothea, van Hamburg.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Oct., kapit. *Brouwer* de Hoop, naar Koningsbergen; den 24sten *Gnodde* Antilope, naar Lissabon; *Brugma* Nina Burhoven, naar Koningsbergen. — Van Texel den 25 Oct., *Lukkien* Herstelling, naar Corfu; *Smit* Elizabeth van Leyden, naar Livorno; *Kuijper* Annechiena Elsina, naar Londen. — Uit het Vlie den 23 Oct., *de Jonge* Annegina, naar Newcastle; *Mulder* Harmonie, naar Stettin; *Tillema* Onderneming, naar Osterrisöer; *Luktje* Frouke Egberdina, naar Koningsbergen; *van Peer* Auktje en *Schummelketel* Johanna Maria, beide naar Dantzig. — Van Livorno den 11 Oct., *Scholtens* Alida Ikina, naar Queenstown. — Van Dublin den 22 Oct., *Voorzee* Geertruida Hendrika, naar Amsterdam. — Van Sunderland den 21 Oct., *Lenger* Tobina, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 23 Oct., *Loots* Catharina, naar Texel; den 25sten *Meijer* Hendrika Helena, naar Altona. — Van Bremerhaven den 23 Oct., *de Boer* Zeelust, naar Harlingen. — Van Travemunde den 24 Oct., *Rogaar* Vrouw Alida, naar Kiel. — Van Pillau den 22 Oct., *Pekelder* Berendina, naar Bremen; *Bleeker* Zwaantje Cornelia, naar Rotterdam; *Blaak* Jantina, naar Londen; *Astuling* Dorothea Christina, *Prins* Heike Prins en *Lieffijn* Goede Verwachting, alle 3 naar Amsterdam; *Sprik* Grietina Hillechina, naar Aberdeen; den 23sten *Edema* Margina Gezina, *Pot* Catharina Wilhelmina en *Pekelder* Jacobus Johannes, alle 3 naar Leith; *Rink* Jacobus Begeman, naar Yarmouth; *Zeven* Elsina Jantina, naar Londen; *Bakker* Jonge Tammink, naar Rotterdam; *Bekkering* Christina, naar Engeland; *Peeper* Alida, naar Amsterdam. — Van Memel den 19 Oct., *Helmers* Vier Gezusters, naar de Lemmer; *Peper* Fennechiena, naar Montrose; *Potjewijd* Albertina, naar Amsterdam. — Van Swinnemunde den 21 Oct., *Sap* Emma Maria, naar Petersburg. — Van Tonningen den 20 Oct., *Brouwer* Jonge Hero, van Straalsund n. Hull; *Jonker* Antina, v. Lubeck n. Gent.

Vertrokken van Amsterdam den 26 Oct., kapit. *de Boer* Helena Catharina, naar Bahia; den 27sten *Mulder* Sirius, naar Cardiff. — Van Exmouth den 24 Oct., *Polter* Twee Broeders en *Potjer* Catharina Jantina, beide naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 27 Oct. Binnengekomen den 26 Oct., kapit. *Bieze* Elsiena, van Liverpool.

Kapit. *P. Huidekooper*, van Batavia in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben, den 14 Oct. op 48° 19′ N. Breedte, 8° 56′ W. Lengte, het schip Samarang, kapit. *D. L. Immink*, van Rotterdam naar Batavia, en den 19 Oct. op 49° 33′ N. Breedte, 5° 10′ W. Lengte, het schip Aquarius, kapit. *G. D. Douwes*, van Amsterdam naar Genua.

Gepraaid den 8 Oct., op 28° N. Breedte, 35° W. L., kapit. *Smit* Prins Hendrik, van Newyork naar Batavia.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

20 Oct.	Mulder, Antje Brons, v. Wijburg n. Bordeaux, m. deelen.
	Wiersma, Herstelling, v. Riga n. Amst., m. hout.
	Doekes, Alida Giezen, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
21 ——	de Jonge, Antje Sleeswijk, v. Antw. n. Petersb., m. stukg.
	Tiktak, Jant. Fenneg.. v. Riga n. Amst., m. hout.
	de Boer, Gezina, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
	v. Duinen, Alkanna Elizabeth, v. Delfsh. n. Libau, m. ballast.
	Botje, Gezina Alida, v. Antw. n. Petersb., m. stukgoed.
	Smit, Alegonda Rensina, v. Amst. n. Dantzig, m. steenen.
	Grilk, Anna Catharina, v. Rotterd. n. Petersb., m. stukgoed.
	de Jonge, Ettina, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
	Waker, Cath. Isabella, v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.
	Pott, Spruit, v. Riga n. de Maas, m. granen.
	Bekkering, Ulrika, v. Banff n. Stettin, m. harings.
	Kolk, Dankbaarheid, v. Newc. n. Koningsb., m. steenkolen.
	Kolk, Jonge Boll, v. Newc. n. Koningsb., m. steenkolen.
	Hekman, Hoop en Verw., v. Rotterd. n. Dantz., m. stukg.
	Bakker, Alexander, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
	Veenhuizen, Adriana, v. Schiedam n. Koppenhage, m. ball.
	Meijer, Elisab. Wilh., v. Norrköping n. Noorw., m. tarwe.
22 ——	de Boer, Wemelina, v. Rotterd. n. Stettin, m. stukgoed.

De Wind den 20 Nov. N.W., W.N.W.; den 21sten W.N.W., N.W., W.N.W,; den 22sten Z., Z.Z.O., Z.O.; den 23sten O.Z.O., Z.O.; den 24sten Z.Z.O.

TONNINGEN, 23 Oct. Het Holl. schip Zwaantina, den 10den dezer hier gezonken, is eindelijk uit de diepte gehaald en de haven binnengebragt. De lading is grootendeels; hoezeer nat, geborgen; het schip is als wrak te beschouwen.

HÖLSINGFORS, 14 Oct. Het wrak van het nabij Borga gestrande schip Junt. Gezina, is in den storm van den 4den geheel uit elkander geslagen.

THISTED, 20 Oct. De kof Sikkolina Hooites, kapit. *de Jong*, van Amsterdam met stukgoed naar Stettin, is gisteren hier gestrand en wrak; de manschap is gered; van de lading is heden een goed deel gered en men hoopt morgen het overige te bergen; een groot deel zal echter beschadigd wezen.

— Kapit. *G. Slichtenbree*, *Jr.*, voerende het schip Eolus, van Suriname in Texel binnen, rapporteert, den 8 Oct. bij stormweder te zijn aangezeild door de brik Glubimir, kapit. *F. Radimiri*, van Konstantinopel naar het Kanaal, waardoor de genoemde brik de boegspriet verloor en de boeg verpletterd werd; kapit. *Radimiri*, de stuurman en twee der manschappen op de Eolus overgesprongen zijnde en van de overige zich niemand aan boord bevindende met navigatie bekend, is kapit. *Slichtenbree* zoo veel mogelijk bij de brik gebleven, en is het hem gelukt, na twee dagen daarover werkzaam geweest te zijn, dezelve te bereiken en voornoemden kapitein en manschappen weder aan boord te brengen.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 26 Oct. Naar Engeland (Londen en Ipswich) werd geboden 18 sh. 6 d. a 19 sh. met 10 pCt. per last van 10 quarters Haver, naar het Kanaal in evenredigheid; de eischen echter hooger zijnde, zijn er geene bevrachtingen afgesloten. Naar het Binnenland is besteed als volgt: *f* 4 per last Gerst, per 25 last, naar Amsterdam of de Zaan met *f* 5 kosten; *f* 5.50 per last Tarwe naar id. met *f* 5 kosten; *f* 4.25 en *f* 4.50 per last Haver naar 's Hage.

PETERSBURG, 15 Oct. Naar Amsterdam en Rotterdam *f* 32 voor zwaar goed, *f* 25 voor lijnzaad en rogge, Antwerpen *f* 27 voor dito.

DANTZIG, 21 Oct. Slechts weinige schepen zijn bevracht naar Londen tegen 3 sh. 10 d. p. qr. tarwe, Belfast 22 sh. 6 d. per load balken, Amsterdam *f* 20 per last rogge.

KONINGSBERGEN, 21 Oct. Naar de Oostkust van Engeland 3 sh. d. per qr. tarwe, Amsterdam *f* 18 à *f* 20 en *f* 1 per last rogge.

218de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

1*ste Lijst.* No. 8925 een prijs van *f* 1000. — 2*de Lijst.* No. 17452, 5979 en 5257 ieder een prijs van *f* 1000. — 3*de Lijst.* Geene.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 22sten tot en met den 28sten October 1852 zijn te *Groningen* geboren 13 zoons en 4 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 14 ouden en 13 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 27 *October.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. $63\frac{5}{16}$, $63\frac{3}{8}$, $63\frac{5}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76, $76\frac{1}{16}$, 76; Dito Dito 4 pCt. 95; Aand. Holl. Spoorw.-Maatsch. 83. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. $51\frac{15}{16}$, $52\frac{1}{8}$, $51\frac{15}{16}$. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. $75\frac{13}{16}$, $75\frac{7}{8}$. — SPANJE, Oub. St. 1 pCt. $24\frac{13}{16}$, $25\frac{1}{16}$, $24\frac{7}{8}$; Dito 3 pCt. $50\frac{3}{4}$, $50\frac{7}{8}$, $50\frac{13}{16}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $45\frac{5}{8}$, $45\frac{7}{8}$, $45\frac{13}{16}$; Coup. Bewijzen $3\frac{3}{4}$, $3\frac{7}{8}$, $3\frac{3}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $41\frac{1}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $37\frac{3}{4}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $107\frac{5}{8}$, $107\frac{7}{8}$, $107\frac{3}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $106\frac{3}{4}$; Certific bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $96\frac{7}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $90\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $90\frac{1}{2}$; Certific. van Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. $71\frac{1}{8}$. — POLEN, Certificaten 4 pCt. $85\frac{3}{4}$; Dito Aand. met Loten 500 fl $161\frac{3}{4}$. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 77, $77\frac{1}{8}$; Dito Nieuwe 2½ pCt. $40\frac{1}{16}$, $40\frac{3}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. $89\frac{7}{8}$, 90, 90; Metall. La. B. 5 pCt. $89\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Amerik. Bank-Actiën $4\frac{1}{16}$; Sardinië 5 pCt. $94\frac{3}{4}$; Deenm. 5 pCt. 104; Louis. bij *Hope* 5 pCt. $100\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $99\frac{3}{4}$; Mexik. $24\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Gren. Ung. 11; Ecuador $4\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{5}{16}$, Metall. 1851 2½ pCt. $39\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$.

In onze binnenl. fondsen was heden de handel wederom zeer beperkt. Allen waren nagenoeg als gisteren. — Van vreemde effekten waren de meeste soorten van Spaansche, bij eenige affaire in 1

pCts., tot verminderde prijzen verkrijgbaar. — Oostenr., Portug. en Fransche hebben weinig gevariëerd. Voor Russische waren hoogere koersen te bedingen. — Mexik. op nieuw meer aangeboden Venes. Onb. St. 3½ pCt. 39¼; Gren. Onb. St. 2 pCt. 20¼, ⅜ Bl. Gr. v. 500 £ 4 9/16, R. Gr. Onb. St. 4¼; Ecuador Coup. 25, 26¼, 25⅜; Mexic. Onb. St. 23¼, ⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2¼, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63 5/16; Spaansche 1 pCt. 24 13/16 a ⅞; Binnenl. 3 pCt. 45⅜ a 7/16.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 26 *October*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ f 6,00	Bl. Voer 38 » f 2,55
Oude 70 ℔ f 7,50	Veen 66 » » 5,85	» 40 » » 2,70
Jar. Oml. 68 » » 6,70	» 68 » » 6,15	Zw. Voer 38 » » 2,40
» 70 » » 7,20	N. GERST.	» 40 » » 2,55
» 72 » » 7,70	Winter 54 ℔ f 4,60	O. » 42 » » 2,75
» Old. 68 » » 6,40	» 56 » » 4,90	BOONEN.
» » 70 » » 6,90	» 58 » » 5,20	Paardeb. f 5,50,60,80
N. » 70 » » 6,90	» » »	ZADEN, ENZ.
» » 72 » » 7,40	» » »	Gr.Gortp.m. f 8,50,75 f 9
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,95	Par. 100 N. ℔ f 11,75 f 14
O. Inl. 64 ℔ f 5,90	» 62 » » 5,25	Old. Kools. f 9,25,50,75 f 10,15
» » 66 » » 6,30	N. HAVER.	
» » 68 » » 6,70	Dikke 38 ℔ f 2,50	Oml. dito f 9,25,50,75 f 10,25
N. » 68 » » 6,80	» 40 » » 2,65	
» » » »	» 42 » » 2,80	Oostfr.d. f 9,75 f 10,25
N. BOEKWEIT.	» 44 » » 2,95	G.Mosterdz f 6 tot f 8,50
Gr. Zd. 64 ℔ f 5,90	» 46 » » 3,05	Raapol. p. v. f 31½
» » 66 » » 6,20	» 48 » » 3,20	Prijs der boter
» » 68 » » 6,50	» 50 » » 3,30	1e soort ¼ ton f 29
	Bl. Voer 36 » » 2,40	2e » » f 27½
		3e » » f 25½

Tarwe niet driftiger. — Rogge en Boekweit in een doen. — Gerst aan Pelders iets hooger verkocht. — Beste Dikke Haver goed prijshoudend, bijsoorten moeijelijk te plaatsen. Boonen wel zoo aangenaam. — Gort niet beter. — Koolzaad weinig in omgegaan.

AMSTERDAM, 25 *October*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche f 40 à f 42, Kuijnder f 38 à f 40, Kamper f 38 à f 41, Deventer f 31 à f 35, Zwolsche f 33 à f 37.

AMSTERDAM, 27 *October*. Heden werd verkocht van Tarwe in entr. 130 ℔ Norder f 265 bij partij; in cons.: 134 ℔ Kubanka f 255. — Rogge, 122 ℔ Gron. f 210; 117 ℔ n. Arch. f 185. — Gerst ruim prijshoudend; 102 ℔ n. Friesche Winter f 170. — Boekweit onveranderd; 119 ℔ Holstein f 215; 120 ℔ j Rosend. f 212. — Voor Kanariezaad bestond heden veel vraag, en zoo ter verzending als speculatie werden ca. 600 mud tot iets betere prijzen van de markt weggenomen.

Koolzaad onveranderd; op 9 vat in Nov. 55 p. vl.; April 1853 57½ p. vl.; Sept. 58½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 110 ℔ Arch. f 275, f 277,50. — Raapolie dadelijk en op levering in een doen; op 6/w. f 32; Vlieg. f 31; Nov. f 30,75; Dec. f 31,50 a 75; Mei 1853 f 33,75; Sept. f 34,25. — Lijnolie weder lager afgegeven; op 6/w. f 30; Vlieg. f 29 a f 28,75; Nov. f 28,75 a 50. — Hennepolie op 6/w. f 39,50; Vlieg. f 38,50.

ROTTERDAM, 25 *October*. Tarwe: Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. op het water weinig ter veil en als volgt verkocht: goede en puike f 9,80 a f 10,30; mindere f 9,20 a f 9,70; van Nieuwe dito was de aanvoer mede gering en bragt in de gewone soorten iets betere prijzen op, de beste partijtjes f 8,70 a f 9,60; de geringe en afwijkende f 6,50 a f 8,50; Poolsche bij uitslijting, 154 ℔ O. Witbonte f 300; Roode soorten prijshoudend; 164, 165 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 322, f 325; 163, 165 ℔ dito f 315, naar kwaliteit; 162, 164 ℔ Jar. dito f 305, f 315; 163 ℔ dito Kleefs. f 308; 165 ℔ dito Bovenl. Ris f 316; 160 ℔ N. dito f 383; 158 ℔ O. Wolgast f 285; 157, 158 ℔ dito Kleefsche f 275, f 295; 155 ℔ dito Rijn f 265. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams., tot 10 cents hooger, minder begeerd, f 6,50 a f 7,40; andere soorten prijshoudend; 150 ℔ Pruiss. f 210; 145 ℔ Frans. f 194; 144 ℔ Pommers. f 186; 148 ℔ Turks. f 184; 142, 143, 146 ℔ Arch. f 185, f 188, f 193; 142 ℔ Petersb. f 182; 144 ℔ Cours. f 200; 143 ℔ Libau te Schiedam f 198; voorts in publieke veiling 180 last meer of minder beschadigde 112, 116 ℔ (Am. sch.) Odessa f 156, f 168, en 68 last meer of minder besch. 115, 116 ℔ (Am. sch.) Archangel f 178, f 179. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche 10 cents hooger; Winter f 5,30 a f 5,70; dito Zomer f 5,10 a f 5,40; voorts te Schiedam 130 ℔ Cours. f 196 a f 197; 132 ℔ Libau f 200. — Haver: 20 cents hooger, Zeeuws. en Inl. Korte f 3 a f 4,50; dito Lange f 2,50 a f 3,70. — Boekweit, op 140 ℔: N. Noordbrab. f 198, f 200, f 204, f 205, f 206; dito Vlaams. f 198, f 200; dito Rijn f 205, f 210; Fransche f 165, f 166, f 168, f 170, f 175. — Erwten hooger verkocht, Zeeuws. Groene f 9 a f 10; Groote dito f 10 a f 11,50; dito Witte f 8 a f 9; Gelders. Graauwe f 11 a f 14. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte f 9 a f 11,50; dito Bruine f 9 a f 12,50; dito Paardenboonen f 5,60 a f 5,80. — Koolzaad: Altena 52½ p. vl.; Zeeuwsch 51½, 52 p. vl.; Flakkeesch 49, 50 p. vl.; Zomer van 40 tot 46 p. vl.

LONDEN, 22 *Oct.* Boter flaauw; alleen is de beste Friesche gevraagd.

LONDEN; 25 *Oct.* De puikste soorten inl. Tarwe bedongen de hoogste notering van l.l. Maandag en andere kwal. nagenoeg de vorige prijzen. In vreemde was tot de laatste koersen goede handel. Puike Moutgerst bedong iets meer geld. Haver heeft zich op den stand der vorige week goed gesouteneerd. Erwten ongelijk van prijs. Boonen bedongen ten volle de laatste notering.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

WINSCHOTEN, 25 *October*. De op heden hier ter stede gehoudene veemarkt werd gelijk de vorige week wederom buitengewoon druk bezocht; de aanvoer, vooral die van het horenvee, was groot: men rekent het getal op 300 stuks, en voor puik vette beesten werden goede prijzen besteed; daar vreemde kooplieden de markt bezochten, was er nog al goede kooplust; de aanvoer der varkens was minder belangrijk, doch datgene wat er aangevoerd was, ten getale van 100 stuks, is verkocht.

VEENDAM, 26 *October*. Op de jaarmarkt van horenvee, heden alhier gehouden was veel aangevoerd, waarvan het grootste gedeelte is verkocht tegen goede prijzen. Door de kooplieden uit de provinciën Drenthe en Overijssel werd hierin een aanzienlijke handel gedaan.

UITHUIZEN, 26 *October*. Er was heden een ruime aanvoer van horenvee, voornamelijk in vetten bestaande. Echt puik best vee vond men er niet veel, en konde er alzoo op verre na niet aan de vraag werden voldaan. — De prijzen van dezen gingen van 16 tot 19 cent de 5 ons. — Het klein aantal kalfkoeijen, hetwelk mede ter verkoop was aangeboden, werd duur verkocht.

APPINGEDAM, 27 *Oct.* Op de jaarveemarkt van heden was de aanvoer bijzonder groot; en werd veel handel gedreven tegen goede prijzen, voornamelijk in vroegmelken.

STEENWIJK, 27 *October*. Niettegenstaande het zeer ongunstige weder, was gisteren op de beroemdste onzer jaarmarkten, de zoogenoemde *elfduizend-maagden-markt*, de aanvoer van vee, inzonderheid van koeijen, zeer belangrijk en de handel bijzonder levendig. De vroegmelkte werden tot hooge prijzen verkocht, die der vette daarentegen waren vooral niet hooger dan op de laatst vorige markten. Vette varkens, die in groote hoeveelheid waren aangevoerd, gingen willig van de hand. Ofschoon de aanvoer van paarden minder groot was, werden daarvoor goede prijzen bedongen.

LONDEN, 22 *Oct.* De stemming aan de Veemarkt was heden bijna lusteloos voor alle veesoorten. De prijzen van schapen en runderen zonder verandering. Aangevoerd: 1360 runderen, 4522 schapen en 320 kalveren.

ADVERTENTIEN.

⁎ De **KOMMISSIE VAN LANDBOUW** in de Provincie *Groningen*, mede willende werken tot verbetering van den Landbouw, door van eenige soorten van gewassen beter Zaaizaad van elders te laten komen, noodigt de Landbouwers alhier, die ZAAIZAAD van elders willen ontbieden, uit om, voor **Zomergewassen** vóór **1 Januarij**, en voor **Wintergewassen** vóór **15 Julij van elk jaar**, aan een der LEDEN of aan den SEKRETARIS der Kommissie opgaaf te doen van de soort van Zaden, welke zij van elders erlangen, en zulks met naauwkeurige aanwijzing der hun noodige hoeveelheid.

De Kommissie zal aan alle de in tijds ingekomene aanvragen, zooveel haar mogelijk zijn zal, voldoen, natuurlijk voor rekening van hen, die de aanvrage gedaan hebben. — Tot de invoering van betere WERKTUIGEN, vreemd VEE enz. zal zij tevens gaarne, zooveel in haar vermogen is en het verlangen daartoe duidelijk aan haar bekend gemaakt is, medewerken.

De Kommissie van Landbouw in de Provincie Groningen:
M. BACKER,
Voorzitter.
H. C. VAN HALL,
Sekretaris.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter bevordering en aanmoediging van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 2den November 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe BONTEKOE. — BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

GEWONE VERGADERING der **VEREENIGING ter beoefening van kunstmatige voordragt**, onder de spreuk: ***Ons genoegen***, op HEDEN, VRIJDAG den 29sten October 1852, 's avonds te half acht, in het CONCERTHUIS.

Zij, die van deze Vereeniging LID wenschen te worden, kunnen zich aanmelden bij het Lid van 't Bestuur

J. H. LEOPOLD,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁎ Getrouwd:

G. D. GEERTSEMA
met
GEPKEA GEERTSEMA.

POLDER WAARD EN GROET, 23 October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON A. C. VAN GORCUM, Echtgenoot van

G. H. HEMMES,
Opzigter bij 's Rijks Waterstaat.

ASSEN, 27 October 1852.

⁎ Mijne geliefde Echtgenoot AALTJE BRAS beviel heden van eene DOCHTER.

GRONINGEN, 28 October 1852.

P. A. L. MEURS SLUITER.

⁎ Bevallen van een *MEISJE* A. BUINING, geb. BLOUW.

GRONINGEN, 28 October 1852.

⁎ Heden avond te negen uur overleed mijne dierbare Echtgenoot AALTJE PIETERS BRAAM, na een langdurig lijden van zeven weken, in den ouderdom van zevenendertig en een half jaar, na eene genoegelijke echtvereeniging van 17 jaren, mij nalatende 2 Kinderen.

VEENDAM, 24 October 1852.

J. H. STEFANUS.

Dienende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

⁎ Het behaagde den Hemelschen Vader, om het KINDJE, 't welk Hij ons voor ruim drie maanden gaf, heden weder tot zich te nemen.

SAAXUM, 24 October 1852.

Ds. **J. P. BRUINWOLD RIEDEL.**
T. BAKKER.

Eenige kennisgeving.

⁎ Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder JACOBA VAN ULPHEN, eerst Wedw. L. TONKENS, laatst J. MENNES.

GRONINGEN, 25 October 1852.

J. VAN ULPHEN TONKENS.
Uit aller naam.

⁎ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 81 jaren, onze waarde Oom, de Heer JURRIEN EGBERTS HAZELHOFF, sedert ruim 50 jaren *Onderwijzer in de Rekenkunst hier ter stede.*

GRONINGEN, 25 October 1852.

C. BELTMAN.
B. BELTMAN,
VAN OOSTEN.
Namens de overige Familie.

⁎ Heden overleed ons eenig geliefd Zoontje CORNELIUS JAN, bijna vier jaren oud.

GRONINGEN, 26 October 1852.

T. C. TAKENS.
J. TAKENS—WIJN.

⁎ Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder JACOBA POPELIER, Wedw. J. J. SCHEEPERS, in den ouderdom van bijna 68 jaren.

GRONINGEN, 26 October 1852.

J. J. SCHEEPERS.
Uit aller naam.

Algemeene kennisgeving.

⁎ Heden overleed, na een langdurig lijden en na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 29 jaren, mijne geliefde Echtgenoot HILLEGIEN WOLDRINGH, in den ouderdom van 57 jaren.

GRONINGEN, 27 October 1852.

R. REINDERS.

⁎ Bij **R. G. J. SLADOOT**, te *Groningen*, wordt morgen uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Open Brief

aan den WelEerw. Heer **C. P. L. RUTGERS**, over Zijn Eerwa. Brochure getiteld: „**Bijlage tot de Groene Wees, enz.**" door ***B. C. HESKAMP***, R. K. Priester te Groningen. Prijs f. 0,20.

KINDER-COURANT,

IN ÉÉN DEEL COMPLEET,
van twee-en-vijftig folio bladen, met 52 groote platen,
wordt uitgegeven bij den Boekverkooper **K. FUHRI**, te ***'s Gravenhage***, voor ***f* 3.90** per Deel.

Zestien bladen werden reeds verzonden.

Onder de jonge lieden, die op de **KINDER-COURANT** hebben Ingeteekend, is een

WEDSTRIJD

geopend, waartoe door de schrijvers der KINDER-COURANT **drie prijsvragen** zijn uitgeschreven. De inzending der antwoorden wordt vóór den 20sten November verlangd, franco aan het adres van den Uitgever.

Men zie omtrent de verdere bijzonderheden het afzonderlijke blaadje, betrekkelijk deze zaak, ten dienste van **OUDERS en ONDERWIJZERS** gedrukt, en bij blad 16 der KINDER-COURANT verzonden.

⁎ De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, debiteren met goed succes de navolgende

Kinderwerkjes:

I. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen.** Met 21 plaatjes. Prijs f 0 — 90.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

II. *J. J. A. GOEVERNEUR* en *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Lust en Leering:** Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. Met 6 plaatjes. Prijs f 1 — 00.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

III. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **De oude Koffer, of een Boek is een groote Schat.** Kleine Verhalen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame naverteld. Met 14 Plaatjes. Prijs f 1 — 00.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

IV. *A. G. BRUINSES*, **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss *LAWRENCE*. Met 15 plaatjes. Prijs f 1 — 50.

V. ———— **Vertellingen uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments.** Naar dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs f 1—50.

VI. *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Rijmen voor de Kinderkamer.** Met 8 plaatjes. Prijs f 1 — 00.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

De ondergeteekende verwittigt bij deze, ter voorkoming van **valsche geruchten**, dat hij met den **1sten November e.k.** voornemens is wederom zijnen **ZEEVAARTKUNDIGEN CURSUS** te openen.

G. MEEZENBROEK,
Math. et Phil. Nat. Cand.

Maandag den 1sten November

1852, des namiddags te 2 uur, in het Verkoophuis in de Oosterstraat, de geannonceerde verkoop van KRISTAL, PORSELEIN, **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, ENZ., de volledige verzameling van INSTRUMENTEN tot het maken van **BLOEMEN en BLADEREN**, bestaande uit PERSEN, KAGCHELIJZERS, KREKELBOLTEN, ENZ. — Voorts de overgeblevene TAPIJTEN, LOOPERS en hetgeen meer te bezien zal zijn Zaturdag bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 1sten November e.k.,

des namiddags te twee uur, zullen, voor en in het BOELHUIS in de *Gelkingestraat*, publiek worden verkocht: nagelaten **INBOEDELS**, bestaande in 2 EIKENHOUTEN KABINETTEN, 2 DITO BUREAUX met BOVENSTUKKEN, EIKEN BOEKENKAST, MAH. en EIKENH. SECRETAIRES en CHIFFONNIÈRES, PULPITRUMS, LADETAFELS, UITTREK- en KOLOMTAFELS, STOELEN, SPIEGELS, KOLOM- en KOOKKAGCHELS en vele HUISHOUDELIJKE GOEDEREN, LINNEN en kostelijk BEDDEGOED, ENZ., ENZ.

Te bezien Zaturdag namiddag van 2 tot 5 uur.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

⁎ Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, en Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, gedenken, op DINGSDAG den 21sten December 1852, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. HERTOG, te *Hellum*, ten verzoeke van JAN HARMS NIEBUUR en Vrouw, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 42 B., 12 R., 30 El. *Land*, staande en gelegen te *Hellum*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 80—00.

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 7 B., 7 R., 90 El. *Land*, gelegen te *Siddeburen*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 12—00.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 6 B., 27 R., 50 El. *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 13—00, en

IV. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 4 B., 10 R., 80 El. *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 15—00. — Op de drie laatste perceelen mag GEHUISD worden.

Mr. J. D. TRESLING.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

UIT DE HAND TE KOOP,

om dadelijk te aanvaarden: Een **OVERDEKT JAGT**, groot tien Tonnen, met INVENTARIS, liggende aan de Rietmakersrijge, bij de Kalkschuur van den Heer HEUKERS. Nader onderrigt bij den Kastelein KRAAIJER, aan de Noorderhaven.

De ondergeteekende is bij voortduring woonachtig aan het **MARTINI KERKHOF**, lett. B no. 17; zich verder in zijn Vak aanbevelende.

LUDOLF UILKENS,
Beëedigde Inbrenger voor de Leenbank te *Groningen* en Zaakwaarnemer.

De ondergeteekende maakt aan het PUBLIEK bekend, dat hij is **VERHUISD** uit den PLUIMERSGANG naar de **LAMMEHUININGESTRAAT**, lett. H no. 20; verzoekt verder gunst en rekommandatie.

O. VAN DIEREN,
Timmerman en *Metselaar.*

In *Bakel*, een Dorpje in *Noord-Brabant*, in de nabijheid van *Helmond*, woont een Landman met name PIET BIEMANS, die aan Rheumatische Kwalen lijdende, een jaar bedlegerig geweest is. Een **RHEUMATISCHE KETTING** bij den Heer MARTIN, in *Helmond*, gekocht, heeft hem in 24 uren tijds genezen.

De Heer MARTIN heeft van nog drie andere lijders, die door de Kettingen genezen zijn, vergunning gekregen hunnen naam te noemen en belangstellende aanvragers aan hen te verwijzen.

De Echte **RHEUMATISCHE KETTINGEN** worden in onderstaande Dépôts verkocht voor f 1,80, f 2,70, f 3.60, f 5.40

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEIJZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS, J. L. LAGRO, JR., en M. GAASBEEK; te *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHORST; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige steden des Rijks.

MARIA CLEMENTINE MARTIN,

Kloosterjuffer,
(No. **17 Domhof**, tegenover het Zuidportaal van den **Dom** te ***Keulen a/R.***).

EAU DE COLOGNE

EN

SPAANSCHE CARMELITER MELISSENGEEST

(Eau des Carmes).

In de INDUSTRIE-EXPOSITIE van alle Volkeren te *LONDEN*, in het Jaar 1851, met de PRIJS-MEDAILLE gekroond.

De algemeene en eervolle waardering der voortreffelijkheid en echtheid mijner **beide bovengemelde Fabrikaten**, aan dewelke ik steeds de grootste zorgvuldigheid bij het distilleren en verzenden besteed heb, heeft eene nieuwe en officiële bekrachtiging gevonden, daar, niettegenstaande de groote en ijverige concurrentie der uitstallers van Keulsch water (Eau de Cologne), de **Prijsregters** bij de **Londensche Industrie-Expositie** aller volkeren in het jaar 1851, aan **mijne Fabrikaties** de **PRIJS-MEDAILLE** toegekend hebben; eene voorkeur, die het beste bewijs levert van de voortreffelijke hoedanigheid van mijn **EAU DE COLOGNE**, en van den even zoo zeer beroemden, naar het, alleen in mijn bezit zich bevindende oorspronkelijk Recept vervaardigden **SPAANSCHEN CARMELITER MELISSENGEEST (EAU DES CARMES).**

Aan mijne vereerde Agenten en Vrienden heb ik nog te bemerken, dat mijne bijzondere bemoeijingen er steeds op gerigt zullen zijn, ten allen tijde een Fabrikaat te leveren, welks **echtheid** van nu af ook **uiterlijk** te erkennen zijn zal, en dat, ter volkomen regtvaardiging der mij toegekende voorkeur, het mij geschonken vertrouwen bevestigen zal. Tevens moet ik bemerken, dat de op mijne beide Fabrikaties zich bevinde **Etiquettes** zoowel als ook de bijgevoegde **gebruiksaanwijzing** van nu af aan, ten teeken der echtheid, met eene **afteekening** der avers- en reverszijde mijner **Prijsmedaille** versierd zijn zullen.

P. G. SCHAEBEN,
FIRMA:
MARIA CLEMENTINE MARTIN, *Kloosterjuffer.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.